

PILONUL I

LEGEA nr. 19 din 17 martie 2000

privind sistemul public de pensii și alte drepturi de

asigurări sociale

cu modificările și completările ulterioare până la

14 aprilie 2003

Modificată și completată prin:

- O.U.G. nr. 41/27 aprilie 2000, M. Of. nr. 183/27.04.2000
- O.U.G. nr. 294/30 decembrie 2000, M. Of. nr. 707/30.12.2000
- O.U.G. nr. 49/29 martie 2001, M. Of. nr. 161/30.03.2001 aprobată prin legea nr.338/31.05.2002. M.O.446/25.06.2002 (modificările și completările aprobate sunt introduse cu caractere italice și boldate)
- O.U.G. nr. 9/27 februarie 2003, M. Of. nr. 167/17.03.2003(modificările și completările aprobate sunt introduse cu caractere boldate)
- O.U.G. nr. 23/10 aprilie 2003, M. Of. nr. 259/14.04.2003(modificările și completările aprobate sunt introduse cu caractere normale subliniate)

Actualizare: C.N.P.A.S. - Direcția îndrumare și coordonare pensii și alte drepturi de asigurări sociale. Serv condiții speciale și deosebite tel: 2501950

LEGEA nr. 19 din 17 martie 2000

privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

Publicată în Monitorul Oficial nr. 140 din 1 aprilie 2000

Modificată și completată prin:

- O.U.G. nr. 41/27 aprilie 2000, M. Of. nr. 183/27.04.2000
- O.U.G. nr. 294/30 decembrie 2000, M. Of. nr. 707/30.12.2000
- O.U.G. nr. 49/29 martie 2001, M. Of. nr. 161/30.03.2001 aprobată prin legea nr.338/31.05.2002, M.O.446/25.06.2002 (modificările și completările aprobate sunt introduse cu caractere italice și boldate)
- O.U.G. nr. 107/27 iunie 2001, M. Of. nr. 352/30.06.2001 **ABROGATĂ prin legea nr.341/2002. M.O.446/25.06.2002**
- O.U.G. nr. 9/27 februarie 2003, M. Of. nr. 167/17.03.2003(modificările și completările aprobate sunt introduse cu caractere boldate)
- O.U.G. nr. 23/10 aprilie 2003, M. Of. nr. 259/14.04.2003 (modificările și completările aprobate sunt introduse cu caractere normale subliniate)

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAP. 1

Dispoziții generale

ART. 1

Dreptul la asigurări sociale este garantat de stat și se exercită, în condițiile prezentei legi, prin sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, denumit în continuare sistemul public.

ART. 2

Sistemul public se organizează și funcționează având ca principii de bază:

- a) principiul unicității, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul public bazat pe aceleași norme de drept;
- b) principiul egalității, care asigură tuturor participanților la sistemul public, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;
- c) principiul solidarității sociale, conform căruia participanții la sistemul public își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege;
- d) principiul obligativității, potrivit căruia persoanele fizice și juridice au, conform legii, obligația de a participa la sistemul public, drepturile de asigurări sociale exercitându-se corelativ cu îndeplinirea obligațiilor;
- e) principiul contributivității, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, participante la sistemul public, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite;
- f) principiul repartiției, pe baza căruia fondurile realizate se redistribuie pentru plata obligațiilor ce revin sistemului public, conform legii;
- g) principiul autonomiei, bazat pe administrarea de sine stătătoare a sistemului public, conform legii.

ART. 3

(1) În baza prezentei legi, în termen de 30 de zile de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I, se înființează Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, denumită în continuare, prescurtat, CNPAS.

(2) În subordinea CNPAS se înființează case județene de pensii în fiecare municipiu-reședință de județ, precum și Casa de pensii a municipiului București, denumite în continuare case teritoriale de pensii.

(3) CNPAS poate înființa case locale de pensii, în funcție de numărul, complexitatea și structura asiguraților, care funcționează sub conducerea și controlul casei județene de pensii și, respectiv, Casei de pensii a municipiului București.

ART. 4

(1) În sistemul public sunt asigurate, în condițiile prezentei legi, persoanele fizice, denumite în continuare

asigurați.

(2) Asigurații pot fi cetățeni români, cetățeni ai altor state sau apatrizi, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul sau reședința în România.

(3) Asigurații au obligația să plătească contribuții de asigurări sociale și au dreptul să beneficieze de prestații de asigurări sociale, conform prezentei legi.

ART. 5

(1) În sistemul public sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii:

I. persoanele care desfășoară activități pe bază de contract individual de muncă și funcționarii publici;

II. persoanele care își desfășoară activitatea în funcții electivă sau care sunt numite în cadrul autorității executive, legislative ori judecătorești, pe durata mandatului, precum și membrii cooperatori dintr-o organizație a cooperăției meșteșugărești, ale căror drepturi și obligații sunt asimilate, în condițiile prezentei legi, cu ale persoanelor prevăzute la pct. I;

III. persoanele care beneficiază de drepturi bănești lunare, ce se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, în condițiile legii, denumite în continuare șomeri;

IV. persoanele care realizează un venit brut pe an calendaristic, echivalent cu cel puțin 3 salarii medii brute, și care se află în una dintre situațiile următoare:

- a) asociat unic, asociați, comanditari sau acționari;
- b) administratori sau manageri care au încheiat contract de administrare sau de management;
- c) membri ai asociației familiale;
- d) persoane autorizate să desfășoare activități independente;
- e) persoane angajate în instituții internaționale, dacă nu sunt asigurații acestora;
- f) alte persoane care realizează venituri din activități profesionale.

V. persoanele care realizează prin cumul venituri brute pe an calendaristic, echivalente cu cel puțin 3 salarii medii brute, și care se regăsesc în două sau mai multe situații prevăzute la pct. IV.

(2) Se pot asigura în sistemul public, pe bază de contract de asigurare socială, în condițiile prezentei legi, persoanele care nu se regăsesc în situațiile prevăzute la alin. (1), cele care nu se află în plata unor prestații de asigurări sociale în sistemul public, cele care nu se regăsesc în situațiile de la art. 38 alin. (1) lit. b) și c), precum și cele care nu sunt asigurate în alte sisteme de asigurări sociale, neintegrate în sistemul public.

(3) Salariul mediu brut este cel utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

ART. 6

^I(1) Persoanele juridice sau fizice la care își desfășoară activitatea asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I și II, denumite în continuare angajatori, precum și instituțiile care efectuează plata drepturilor de șomaj pentru șomerii prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. III sunt obligate să depună în fiecare lună, la termenul stabilit de CNPAS, declarația privind evidența nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat. Declarația se depune la casa teritorială de pensii, în raza căreia se află sediul angajatorului.

^{II}(1¹) *Declarația privind evidența nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat constituie titlu de creanță și devine titlu executoriu la data la care creanța bugetară este scadentă conform legii.*

(2) Persoanele prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. IV și V, care au împlinit vârsta de 18 ani, sunt obligate să depună declarația de asigurare la casa teritorială de pensii în raza căreia se află domiciliul asiguratului, în termen de 30 de zile de la încadrarea în situațiile menționate.

^{III}(3) Se exceptează de la obligativitatea depunerii declarației de asigurare persoanele prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. IV și V, dacă *beneficiază de una dintre categoriile de pensii prevăzute de prezenta lege sau dacă* se regăsesc în situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. I, II și III.

(4) **ABROGAT- OUG 9** Persoanele care desfășoară activități pe bază de convenții civile de prestări de servicii au obligația să declare angajatorului, pe propria răspundere, dacă sunt încadrate cu contract individual de muncă la alt angajator.

ART. 7

(1) În sistemul public prestațiile de asigurări sociale reprezintă venit de înlocuire pentru pierderea totală sau parțială a veniturilor profesionale, ca urmare a bătrâneții, invalidității, accidentelor, bolii, maternității sau decesului, denumite în continuare riscuri asigurate.

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr.49/2001

(2) Prestațiile de asigurări sociale se acordă sub formă de: pensii, indemnizații, ajutoare, alte tipuri de prestații prevăzute de lege, corelative cu obligațiile privind plata contribuției de asigurări sociale.

(3) În sistemul public asigurații nu pot beneficia concomitent de două sau mai multe prestații de asigurări sociale pentru același risc asigurat, cu excepția celor pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă.

ART. 8

(1) Constituie stagiul de cotizare perioadele în care persoanele au plătit contribuții de asigurări sociale în sistemul public din România, precum și în alte țări, în condițiile stabilite prin acordurile sau convențiile internaționale la care România este parte.

(2) Drepturile de asigurări sociale convenite în sistemul public din România se pot transfera în țările în care asigurații își stabilesc domiciliul sau reședința, în condițiile reglementate prin acorduri și convenții internaționale la care România este parte.

(3) Prestațiile de asigurări sociale aferente drepturilor prevăzute la alin. (2) pot fi transferate în alte țări, în condițiile reglementate prin acorduri și convenții internaționale la care România este parte, în moneda țărilor respective sau într-o altă monedă asupra căreia s-a convenit.

II ART. 9

(1) Evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale în sistemul public se realizează pe baza codului personal de asigurări sociale, care este codul numeric personal.

(2) Verificările în evidența populației pentru datele de identificare a unor persoane, precum și furnizările de date din evidența populației către CNPAS și casele teritoriale de pensii sunt exceptate de la plată.

ART. 10

În România se pot organiza și pot funcționa societăți private de asigurări sociale, reglementate prin lege specială.

CAP. 2

Bugetul asigurărilor sociale de stat

ART. 11

(1) Bugetul asigurărilor sociale de stat cuprinde veniturile și cheltuielile sistemului public.

(2) Guvernul elaborează anual, pe baza propunerilor CNPAS, proiectul bugetului asigurărilor sociale de stat, pe care îl supune spre aprobare Parlamentului.

(3) Dacă legea bugetului asigurărilor sociale de stat nu a fost adoptată cu cel puțin 3 zile înainte de expirarea exercițiului bugetar, se aplică în continuare bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul precedent până la adoptarea noului buget.

ART. 12

Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat provin din contribuții de asigurări sociale, dobânzi, majorări pentru plata cu întârziere a contribuțiilor, precum și din alte venituri, potrivit legii.

ART. 13

(1) Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat acoperă contravaloarea prestațiilor de asigurări sociale din sistemul public, cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului public, finanțarea unor investiții proprii, alte cheltuieli prevăzute de lege.

(2) Din veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat se prelevă anual până la 3% pentru constituirea unui fond de rezervă.

(3) Fondul de rezervă cumulat nu poate depăși nivelul cheltuielilor prevăzute pentru anul bugetar respectiv.

(4) Fondul de rezervă se utilizează pentru acoperirea prestațiilor de asigurări sociale în situații temeinic motivate sau a altor cheltuieli ale sistemului public, aprobate prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

ART. 14

(1) Excedentele anuale ale bugetului asigurărilor sociale de stat pot fi utilizate în anul următor, potrivit destinațiilor aprobate prin lege, după restituirea transferurilor primite de la bugetul de stat.

(2) Fondul de rezervă se reportează în anul următor și se completează potrivit prevederilor art. 13 alin. (2) și (3).

(3) Eventualul deficit curent al bugetului asigurărilor sociale de stat se acoperă din disponibilitățile bugetului

^{II} OUG nr. 49/2001

de asigurări sociale de stat din anii precedenți și, în continuare, din fondul de rezervă.

ART. 15

Disponibilitățile bănești ale asigurărilor sociale de stat sunt purtătoare de dobânzi; nivelul dobânzilor se stabilește prin convenții încheiate de CNPAS cu trezoreria statului sau cu băncile.

ART. 16

În mod excepțional, în situații motivate, pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat, după epuizarea fondului de rezervă, veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat se completează cu sume care se alocă de la bugetul de stat.

ART. 17

(1) În sistemul public, pe teritoriul României, contribuțiile și prestațiile de asigurări sociale se plătesc în lei.

^{IV}(2) **Pentru drepturile salariale sau pentru veniturile asigurate stabilite în moneda altor țări, pe teritoriul României, contribuțiile se plătesc în lei, la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României din data stabilită pentru plata acestor drepturi.**

CAP. 3

Contribuția de asigurări sociale

^IART. 18

(1) **În sistemul public sunt contribuabili, după caz:**

- a) **asigurații care datorează contribuții individuale de asigurări sociale;**
- b) **angajatorii;**
- c) **persoanele juridice la care își desfășoară activitatea asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. II, asimilate angajatorului în condițiile prezentei legi;**
- d) **Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă care administrează bugetul asigurărilor pentru șomaj;**
- e) **persoanele prevăzute la art. 5 alin. (2), care încheie contract de asigurare socială.**

(2) Cotele de contribuții de asigurări sociale sunt diferențiate în funcție de condițiile de muncă normale, deosebite sau speciale.

(3) Cotele de contribuții de asigurări sociale se aprobă anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

ART. 19

(1) În sensul prezentei legi, locurile de muncă în condiții deosebite reprezintă acele locuri care, în mod permanent sau în anumite perioade, pot afecta esențial capacitatea de muncă a asiguraților datorită gradului mare de expunere la risc.

(2) Criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, pe baza propunerii comune a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale și a Ministerului Sănătății și Familiei.

(3) Hotărârea Guvernului prevăzută la alin. (2) se va adopta în termen de 3 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Locurile de muncă în condiții deosebite se stabilesc prin contractul colectiv de muncă sau, în cazul în care nu se încheie contracte colective de muncă, prin decizia organului de conducere legal constituit, cu respectarea criteriilor și metodologiei de încadrare prevăzute la alin. (2).

(5) Avizul inspectoratului teritorial de muncă este obligatoriu pentru încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite.

^{II}ART. 20

(1) În sensul prezentei legi, locurile de muncă în condiții speciale sunt cele din:

- a) **unitățile miniere, pentru personalul care își desfășoară activitatea în subteran cel puțin 50% din timpul normal de muncă în luna respectivă;**
- b) **activitățile de cercetare, explorare, exploatare sau prelucrare a materiilor prime nucleare, zonele I și II de expunere la radiații;**
- c) **aviația civilă, pentru personalul navigant prevăzut în anexa nr. 1;**
- d) **activitatea artistică desfășurată în profesiile prevăzute în anexa nr. 2;**

(2) Alte locuri de muncă în condiții speciale decât cele prevăzute la alin.(1) pot fi stabilite numai prin lege.

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr.49/2001 ^{IV} OUG nr. 294/2000

(3) Metodologia și criteriile de încadrare a persoanelor în locuri de muncă în condiții speciale se vor stabili prin hotărâre a Guvernului, pe baza propunerii comune a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale și a Ministerului Sănătății și Familiei, în urma consultării Casei Naționale de Pensii și Alte drepturi de Asigurări Sociale.

¹ART. 21

(1) Contribuția de asigurări sociale se datorează din momentul încadrării în una dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) sau de la data încheierii contractului de asigurare socială.

(2) – Contribuția individuală de asigurări sociale se datorează de asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I și II, iar cota contribuției individuale de asigurări sociale se stabilește prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(3) - Contribuția de asigurări sociale datorată de angajatori, reprezintă diferența dintre nivelul cotelor de contribuții de asigurări sociale stabilite diferențiat, în funcție de condițiile de muncă, prin legea anuală a bugetului asigurărilor sociale de stat, și nivelul cotei contribuției individuale de asigurări sociale.

(4) - Asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. IV și V și alin. (2) datorează integral cota de contribuție de asigurări sociale corespunzătoare condițiilor de muncă în care își desfășoară activitatea.

(5) - Contribuția de asigurări sociale pentru șomeri se suportă integral din bugetul asigurărilor pentru șomaj la nivelul cotei stabilite pentru condiții normale de muncă, cu excepția plăților compensatorii și a veniturilor de completare acordate salariaților din industria de apărare, în perioada de reducere temporară a activității.

(6) Contribuția de asigurări sociale pentru persoanele care beneficiază de plăți compensatorii se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj la nivelul cotei contribuției individuale de asigurări sociale.

(7) **ABROGAT-OUG-23 Contribuția de asigurări sociale pentru salariații din industria de apărare, care beneficiază de venituri de completare, potrivit legii, în perioada de reducere temporară a activității, se suportă astfel:**

a) contribuția individuală de asigurări sociale, de către salariați;

b) contribuția de asigurări sociale corespunzătoare contribuției datorate de angajator, din bugetul asigurărilor pentru șomaj.

(8) Contribuția de asigurări sociale datorată de contribuabilii prevăzuți la art. 18 alin. (1) nu se impozitează.

¹ART. 22

(1) Calculul și plata contribuției de asigurări sociale datorată de asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I și II și de angajatorii acestora, se fac lunar de către angajatori.

(2) Calculul și plata contribuției de asigurări sociale pentru șomeri se fac lunar de către instituția care administrează bugetul asigurărilor pentru șomaj.

(3) Plata contribuției de asigurări sociale datorată de asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. IV și V și alin. (2) se face lunar de către aceștia, pe baza calculului efectuat și comunicat de casele teritoriale de pensii la care sunt asigurați.

(4) Plata contribuției de asigurări sociale, în cazul asiguraților prevăzuți la art. 5 alin. (2), se poate face și anticipat, pe o perioadă de cel mult 12 luni, calculate de la data la care se face plata. În aceste situații stagiul de cotizare este corespunzător timpului efectiv parcurs în interiorul perioadei pentru care s-a efectuat plata.

¹ART. 23

(1) Baza lunară de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale în cazul asiguraților o constituie:

a) salariile individuale brute, realizate lunar, inclusiv sporurile și adaosurile, reglementate prin lege sau prin contractul colectiv de muncă, în cazul asiguraților prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I, sau veniturile brute de natura drepturilor salariale realizate lunar de asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. II;

b) venitul lunar asigurat, prevăzut în declarația sau în contractul de asigurare socială, care nu poate fi mai mic de o pătrime din salariul mediu brut.

(2) Baza lunară de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale pentru personalul român trimis în misiune permanentă în străinătate de către persoanele juridice din România este salariul brut lunar în lei, corespunzător funcției în care persoana respectivă este încadrată în țară, inclusiv sporurile și celelalte adaosuri care se acordă potrivit legii.

(3) Baza de calcul prevăzută la alin. (1) și (2) nu poate depăși plafonul a de 5 ori salariul mediu brut.

(4) Salariul mediu brut este cel prevăzut la art 5 alin. (3).

¹ OUG nr.9/2003

ART. 24

^I(1) **Baza lunară de calcul, la care angajatorul datorează contribuția de asigurări sociale, o constituie fondul total de salarii brute lunare realizate de asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I și II.**

(2) Baza lunară de calcul, la care persoana juridică din România datorează contribuția de asigurări sociale pentru personalul român trimis în misiune permanentă în străinătate, o constituie fondul total de salarii rezultat din însumarea salariilor brute individuale la care s-a calculat contribuția de asigurări sociale, conform prevederilor art. 23 alin. (2).

^I(3) **Baza de calcul prevăzută la alin. (1) și (2) nu poate fi mai mare decât produsul dintre numărul mediu al asiguraților din luna pentru care se calculează contribuția și valoarea corespunzătoare a 5 salarii medii brute.**

(4) Prevederile alin. (3) se aplică și în cazul bugetului Fondului pentru plata ajutorului de șomaj.

^{II}(5) *În situația depășirii plafonului prevăzut la alin. (3), în cazul angajatorilor care datorează contribuție asupra unui fond total de salarii realizat în condiții diferite de muncă, baza de calcul la care se datorează contribuția de asigurări sociale corespunzătoare fiecărei condiții de muncă, se stabilește proporțional cu ponderea, în fondul total de salarii, a drepturilor salariale realizate în fiecare dintre condițiile de muncă.*

ART. 25

Baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale pentru șomeri o constituie cuantumul *drepturilor bănești lunare ce se suportă din bugetul Fondului pentru plata ajutorului de șomaj.*

ART. 26

(1) **Contribuția de asigurări sociale nu se datorează asupra sumelor reprezentând:**

a) prestații de asigurări sociale care se suportă din fondurile asigurărilor sociale sau din fondurile angajatorului și care se plătesc direct de acesta, potrivit prezentei legi;

b) drepturile plătite potrivit dispozițiilor legale, în cazul încetării raporturilor de muncă, încetării raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici, încetării mandatului sau a calității de membru cooperativ, altele decât cele acordate potrivit legii pentru perioada de preaviz;

c) diurnele de deplasare și de delegare, indemnizațiile de delegare, detașare și transfer, precum și drepturile de autor;

d) sumele reprezentând participarea salariaților la profit;

e) premii și alte drepturi exceptate prin legi speciale.

(2) **Sumele asupra cărora nu se datorează contribuția de asigurări sociale, prevăzute la alin.(1) lit. b)-e), nu se iau în considerare la stabilirea cuantumului prestațiilor de asigurări sociale.**

ART. 27

(1) Sumele reprezentând prestații de asigurări sociale, care se plătesc de angajator asiguraților, potrivit prevederilor prezentei legi, în contul asigurărilor sociale, se rețin de acesta din contribuțiile de asigurări sociale datorate pentru luna respectivă.

(2) Sumele reprezentând prestații de asigurări sociale plătite de angajator asiguraților, potrivit prevederilor prezentei legi, care depășesc suma contribuțiilor datorate de acesta în luna respectivă, se recuperează din contul asigurărilor sociale de la casa teritorială de pensii în raza căreia se află sediul acestuia.

ART. 28

(1) **Contribuția individuală de asigurări sociale, datorată de asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I și II, se reține integral din salariul sau, după caz, din venitul brut lunar al asiguratului și se virează lunar de angajator la casa teritorială de pensii în raza căreia se află sediul acestuia.**

(2) Angajatorul calculează și virează lunar contribuția de asigurări sociale pe care o datorează bugetului asigurărilor sociale de stat, împreună cu contribuțiile individuale reținute de la asigurați.

(3) În cazul în care contribuția lunară de asigurări sociale achitată de contribuabili este mai mare decât contribuția datorată, suma plătită în plus se regularizează ulterior, conform procedurilor stabilite de CNPAS.

ART. 29

Termenele de plată a contribuției de asigurări sociale sunt:

a) **data stabilită pentru plata drepturilor salariale pe luna în curs, în cazul angajatorilor care efectuează plata drepturilor salariale lunar, dar nu mai târziu de data de 20 a lunii următoare celei pentru care se datorează plata;**

b) **data stabilită pentru plata chenzinei a 2-a, în cazul angajatorilor ce efectuează plata drepturilor salariale chenzinal, dar nu mai târziu de data de 20 a lunii următoare celei pentru care se datorează plata;**

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr. 49/2001

c) până la sfârșitul lunii, pentru luna în curs, în cazul asiguraților prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. IV și V și alin (2);

d) până la data de 20 a lunii următoare celei pentru care se efectuează plata drepturilor ce se suportă din bugetul asiguraților pentru șomaj, în cazul asiguraților prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. III.

ART. 30

(1) Angajatorii, indiferent de forma de proprietate, vor depune în bancă, o dată cu documentația pentru plata salariilor și a altor venituri ale asiguraților, și documentele pentru plata contribuțiilor datorate bugetului asiguraților sociale de stat, plățile efectuându-se simultan, sub control bancar.

(2) În cazul neachitării la termen, potrivit legii, a contribuțiilor datorate bugetului asiguraților sociale de stat, casele teritoriale de pensii vor proceda la aplicarea măsurilor de executare silită pentru încasarea sumelor cuvenite, conform dispozițiilor legale privind executarea creanțelor bugetare.

ART. 31

(1) Neplata contribuției de asigurări sociale la termenele prevăzute la art. 29 generează plata unor majorări calculate pentru fiecare zi de întârziere, până la data achitării sumei datorate inclusiv.

(2) Cota majorărilor de întârziere, prevăzută la alin. (1), se stabilește potrivit reglementărilor privind executarea creanțelor bugetare.

(3) Sumele reprezentând majorările de întârziere se fac venit la bugetul asiguraților sociale de stat.

(4) Calculul majorărilor de întârziere, evidențierea în contabilitate și urmărirea plății acestora se fac de către angajator sau, după caz, de instituția care efectuează plata ajutorului de șomaj.

(5) Calculul majorărilor de întârziere pentru asigurații cu declarație sau contract de asigurare se efectuează, după caz, de aceștia sau de casele teritoriale de pensii.

^{II}(6) *Nereșinerea și nevărsarea de către angajatori a contribuției individuale de asigurări sociale prevăzută la art. 21 alin. (2) și la art. (22) alin. (1) constituie stopaj la sursă și generează plata unor penalități, potrivit reglementărilor legale în vigoare.*

^{II}(7) *Sumele reprezentând penalități se fac venit la bugetul asiguraților sociale de stat.*

^{II}(8) *Dispozițiile prezentei legi referitoare la neplata contribuției de asigurări sociale se completează cu prevederile legale privind executarea creanțelor bugetare.*

ART. 32

În cazul lichidării administrative sau al falimentului angajatorului, sumele datorate de acesta bugetului asiguraților sociale de stat vor fi recuperate conform procedurii prevăzute de lege.

ART. 33

Neplata contribuției de asigurări sociale de către asigurații cu declarație sau contract de asigurare la termenele stabilite atrage neacordarea drepturilor la prestații până la achitarea contribuțiilor datorate și a majorărilor de întârziere aferente.

ART. 34

Asigurații care fac dovada că nu se mai regăsesc în situațiile pentru care asigurarea este obligatorie, potrivit art. 5 alin. (1) pct. IV și V, trebuie să depună la casele teritoriale de pensii, în termen de 30 de zile de la modificarea situației, formularul-tip de retragere a declarației de asigurare.

ART. 35

(1) Contractul de asigurare poate fi reziliat la inițiativa oricăreia dintre părți, conform clauzelor prevăzute în contract.

(2) În cazul rezilierii contractului de asigurare, contribuțiile de asigurări sociale achitate nu se restituie, iar stagiul de cotizare realizat se valorifică la stabilirea dreptului de pensie.

(3) Calitatea de asigurat se redobândește după încheierea unui nou contract de asigurare.

(4) După redobândirea calității de asigurat dreptul la prestații de asigurări sociale, altele decât pensiile, se reia după realizarea unui nou stagiul de cotizare, prevăzut de lege, pentru aceste prestații.

ART. 36

(1) Colectarea și evidența contribuțiilor de asigurări sociale se asigură prin casele teritoriale de pensii, pe baza codului personal de asigurări sociale.

(2) Păstrarea și evidența datelor privind contribuțiile de asigurări sociale, pe fiecare asigurat, se realizează de casele teritoriale de pensii și de CNPAS.

(3) De la data intrării în vigoare a prezentei legi contribuțiile de asigurări sociale, colectate prin casele teritoriale de pensii, vor fi alocate lunii pentru care s-a efectuat plata.

^{II} OUG nr. 49/2001

(4) Debitele către bugetul asigurărilor sociale de stat, corespunzătoare perioadelor anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, vor fi urmărite distinct, potrivit reglementărilor privind executarea creanțelor bugetare.

ART. 37

^{II}(1) În sistemul public stagiul de cotizare se constituie din însumarea *perioadelor penru care s-a datorat contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat de către angajator și asigurat sau, după caz, s-a datorat și plătit de către asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. IV și V și alin. (2).*

^I(2) Stagiul de cotizare corespunzător contribuției de asigurări sociale datorate în condițiile art. 21 alin. (6) se determină prin aplicarea asupra perioadei de cotizare a raportului dintre cota de contribuție individuală de asigurări sociale și cota de contribuție de asigurări sociale aprobată pentru locurile de muncă în condiții normale.

ART. 38

(1) În sistemul public se asimilează stagiului de cotizare și perioadele necontributive, denumite în continuare *perioade asimilate*, în care asiguratul:

a) a beneficiat sau beneficiază de drepturi de asigurări sociale, cu excepția celor prevăzute la art. 40 lit. a)-c) și e);

b) a urmat cursurile de zi ale învățământului **universitar**, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective, cu condiția absolvirii acestora;

c) a satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, pe durata legal stabilită, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat.

(2) Asigurații care au absolvit mai multe instituții de învățământ superior, conform prevederilor alin. (1) lit. b), beneficiază de asimilarea, ca stagiul de cotizare, a unei singure perioade de studii, la alegere.

(3) Persoanele prevăzute la alin. (1) beneficiază de perioade asimilate, dacă în aceste perioade nu *au realizat stagii de cotizare în condițiile prezentei legi.*

(4) Perioadele asimilate, prevăzute la alin. (1), se valorifică *pentru obținerea prestațiilor de asigurări sociale, prevăzute de prezenta lege.*

(5) *Se exceptează de la prevederile alin.(4) pensia anticipată și anticipată parțială, în cazul cărora nu se valorifică perioadele asimilate prevăzute la alin.(1) lit.b) și c), precum și perioadele în care s-a beneficiat de pensie de invaliditate.*

ART. 39

(1) Stagiul de cotizare se certifică asiguraților anual, din oficiu, de către CNPAS, prin casele teritoriale de pensii.

(2) Stagiul de cotizare se certifică și la cererea asiguraților, contra cost, oricând în timpul anului. Tariful serviciului respectiv se stabilește anual de CNPAS.

CAP. 4

Pensii

ART. 40

În sistemul public se acordă următoarele categorii de pensii:

- a) pensia pentru limită de vârstă;
- b) pensia anticipată;
- c) pensia anticipată parțială;
- d) pensia de invaliditate;
- e) pensia de urmaș.

SECȚIUNEA 1

Pensia pentru limită de vârstă

ART. 41

(1) Pensia pentru limită de vârstă se acordă asiguraților care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare realizat în sistemul public.

^{II} OUG nr. 49/2001

^I OUG nr. 9/2003

(2) Vârsta standard de pensionare este de 60 de ani pentru femei și 65 de ani pentru bărbați. Atingerea vârstei standard de pensionare se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin creșterea vârstelor de pensionare, pornindu-se de la 57 de ani pentru femei și de la 62 de ani pentru bărbați, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3.

(3) Stagiul minim de cotizare atât pentru femei, cât și pentru bărbați este de 15 ani. Creșterea stagiului minim de cotizare de la 10 ani la 15 ani se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3.

(4) Stagiul complet de cotizare este de 30 de ani pentru femei și de 35 de ani pentru bărbați. Atingerea stagiului complet de cotizare se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin creșterea acestuia, pornindu-se de la 25 de ani pentru femei și de la 30 de ani pentru bărbați, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3.

(5) Asigurații care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege, pentru obținerea unei pensii pentru limită de vârstă, cu excepția pensiei anticipate și pensiei anticipate parțiale, își pot continua activitatea numai cu acordul angajatorului.

(6) În situația asiguraților care au depus cerere de pensionare, angajatorii acestora nu pot dispune încetarea raporturilor de muncă, de serviciu sau a calității de membru cooperador, după caz, în vederea pensionării, decât după primirea deciziei de admitere a cererii de pensionare.

ART. 42

^I(1) Asigurații care **au realizat stagiul complet de cotizare și care** și-au desfășurat activitatea total sau parțial în condiții deosebite de muncă au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstelor standard de pensionare conform tabelului nr. 1.

TABELUL Nr. 1

Stagiul de cotizare în condiții deosebite de muncă (ani împliniți)	Reducerea vârstelor standard de pensionare (ani împliniți)
6	1,0
8	1,5
10	2,0
12	2,5
14	3,0
16	3,5
18	4,0
20	4,5
22	5,0
24	5,5
26	6,0
28	6,5
30	7,0
32	7,5
35	8,0

(2) Vârstele de pensionare reduse, conform prevederilor alin. (1), nu pot fi mai mici de 50 de ani pentru femei și de 55 de ani pentru bărbați.

II ART. 43

(1) Asigurații care și-au desfășurat activitatea în locurile de muncă prevăzute la art. 20 lit. a) care au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 20 de ani în aceste condiții beneficiază de pensie pentru limită de vârstă începând cu vârsta de 45 de ani.

(2) Asigurații care și-au desfășurat activitatea în locurile de muncă prevăzute la art. 20 lit. c) și d) și care au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 25 ani, beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstelor standard de pensionare cu 15 ani.

(3) Asigurații care și-au desfășurat activitatea în locurile de muncă prevăzute la art. 20 lit. b) și care au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 15 ani în zona I de expunere la radiații sau de 17 ani în zona II de expunere la radiații beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, indiferent de vârstă.

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr. 49/2001

(4) Criteriile de încadrare a activităților de cercetare, explorare, exploatare sau prelucrare a materiilor prime nucleare din zonele I și II de expunere la radiații se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale și a Ministerului Sănătății și Familiei, în urma consultării Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

ART. 44

Asigurații prevăzuți la art. 20 lit. a), c), și d) care au realizat stagii de cotizare mai mici decât cele prevăzute la alin.(1) și (2) ale art. 43, beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea proporțională a vârstelor standard de pensionare, în condițiile realizării stagiilor totale de cotizare necesare, conform prevederilor cuprinse în anexele nr. 4 și 5.

ART. 45

Personalul navigant din aviația civilă beneficiază de prevederile art. 43 alin. (2) și ale art. 44, în condițiile realizării unui număr minim de ore de zbor, salturi, respectiv starturi, aprobat prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, a Ministerului Sănătății și Familiei și a Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, în urma consultării cu CNPAS. Hotărârea Guvernului va fi adoptată în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

ART. 46

Asigurații care au realizat stagii de cotizare atât în condiții deosebite, cât și în condiții speciale de muncă beneficiază, cumulativ, de reducerea vârstelor standard de pensionare, corespunzătoare fiecărei situații, fără ca această reducere să depășească 12 ani.

ART. 47

(1) Persoanele asigurate care au realizat un stagiu de cotizare în condiții de handicap preexistent calității de asigurat, în funcție de gradul handicapului, beneficiază de reducerea stagiilor de cotizare și a vârstelor standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 3, astfel:

- a) cu 15 ani, reducerea vârstei standard de pensionare, dacă au realizat cel puțin o treime din stagiul complet de cotizare, pentru cei cu handicap grav;**
- b) cu 10 ani, reducerea vârstei standard de pensionare, dacă au realizat cel puțin două treimi din stagiul complet de cotizare, pentru cei cu handicap accentuat;**
- c) cu 10 ani, reducerea vârstei standard de pensionare, dacă au realizat stagiul complet de cotizare, pentru cei cu handicap mediu.**

(2) Asigurații nevăzători beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, indiferent de vârstă, dacă au realizat ca nevăzător cel puțin o treime din stagiul complet de cotizare prevăzut de lege.

ART. 48

Beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare cu 6 luni pentru fiecare an de privare de libertate, de deportare în străinătate după data de 23 august 1944 și/sau de prizonierat asigurații cu stagiul complet de cotizare, cărora li s-au stabilit drepturi privind vechimea în muncă în condițiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), b) și c) și alin. (2) din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările ulterioare.

ART. 48¹

(1) Asigurații care au realizat stagii de cotizare în una sau mai multe dintre următoarele situații: în condiții de muncă speciale, în condiții de muncă deosebite, în condițiile prevăzute la art. 47 și 48, precum și în condițiile prevăzute de legi speciale, beneficiază cumulativ de reducerea vârstei standard de pensionare.

(2) Vârsta de pensionare redusă conform alin. (1) nu poate fi mai mică decât vârstele prevăzute la art. 42, art. 43 alin.(1) sau decât vârsta rezultată ca urmare a aplicării reducerii maxime prevăzută la art.43 alin.(2), art.46 și art.47 alin.(1), respectiv decât a reducerilor maxime de 10 ani prevăzute în anexele nr.4 și nr.5, după caz.

(3) Asigurații care au realizat stagii de cotizare în condiții normale de muncă, precum și în condițiile prevăzute de legi speciale sau, după caz, în condițiile prevăzute la art. 48, beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare până la 50 de ani pentru femei, respectiv până la 55 de ani pentru bărbați.

ART. 48²

(1) Femeile care au realizat stagiul complet de cotizare și care au născut cel puțin 3 copii și i-au crescut

până la vârsta de 10 ani beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare după cum urmează:

a) cu un an pentru 3 copii;

b) cu doi ani pentru 4 sau mai mulți copii.

(2) Reducerea vârstei prevăzute la alin.(1) nu poate fi cumulată cu o altă reducere prevăzută de prezenta lege sau de legile speciale. Vârsta de pensionare redusă conform alin.(1) nu poate fi mai mică de 55 ani.

SECȚIUNEA a 2-a

Pensia anticipată

ART. 49

(1) Asigurații care au depășit stagiul complet de cotizare cu cel puțin 10 ani pot solicita pensia anticipată cu cel mult 5 ani înaintea vârstelor standard de pensionare.

^{IV}(2) La stabilirea stagiului de cotizare pentru acordarea pensiei anticipate nu se au în vedere perioadele asimilate prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. b), lit. c), precum și perioadele în care asiguratul a beneficiat de pensie de invaliditate.

(3) Cuantumul pensiei anticipate se stabilește în aceleași condiții cu cel al pensiei pentru limită de vârstă.

^{II}(4) *La împlinirea vârstelor standard de pensionare prevăzute de prezenta lege, pensia anticipată devine pensie pentru limită de vârstă și se recalculează prin adăugarea perioadelor asimilate și a eventualelor stagii de cotizare realizate în perioada de anticipare.*

SECȚIUNEA a 3-a

Pensia anticipată parțială

ART. 50

(1) Asigurații care au realizat stagiile complete de cotizare, precum și cei care au depășit stagiul complet de cotizare cu până la 10 ani pot solicita pensie anticipată parțială cu reducerea vârstelor standard de pensionare cu cel mult 5 ani.

^{II}(1¹) *La stabilirea stagiului de cotizare pentru acordarea pensiei anticipate parțiale nu se au în vedere perioadele asimilate prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. b) și c), precum și perioadele în care asiguratul a beneficiat de pensie de invaliditate.*

(2) Cuantumul pensiei anticipate parțiale se stabilește din cuantumul pensiei pentru limită de vârstă, prin diminuarea acestuia în raport cu stagiul de cotizare realizat și cu numărul de luni cu care s-a redus vârsta standard de pensionare, conform tabelului nr. 2.

TABELUL Nr. 2

Stagiul de cotizare realizat peste stagiul standard complet de cotizare prevăzut în anexa nr. 3 (coloanele 3 și 6)	Procentul de diminuare pentru fiecare lună de anticipare (%)
până la 1 an	0,50
peste 1 an	0,45
peste 2 ani	0,40
peste 3 ani	0,35
peste 4 ani	0,30
peste 5 ani	0,25
peste 6 ani	0,20
peste 7 ani	0,15
peste 8 ani	0,10
între 9 și 10 ani	0,05

^{II} OUG nr. 49/2001

^{IV} OUG nr. 294/2000

II ART. 51

(1) Asigurații care au desfășurat activități în condiții deosebite sau în condiții speciale de muncă, dar care nu se pot pensiona cu reducerea vârstei de pensionare pe această bază, pot beneficia de prevederile art. 50. În aceste cazuri reducerea vârstei standard de pensionare nu poate fi mai mare de 5 ani.

(2) *În situația prevăzută la alin.(1) diminuarea prevăzută la art.50 alin.(2) nu se aplică pentru numărul de luni cu care se reduce vârsta standard de pensionare datorită activității desfășurate în condiții deosebite și/sau speciale de muncă.*

(3) *Prevederile alin.(1) și (2) se aplică și persoanelor care beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare conform art.48, precum și de cele prevăzute de legi speciale.*

II ART. 52

La împlinirea vârstelor standard de pensionare prevăzute de prezenta lege, pensia anticipată parțială devine pensie pentru limită de vârstă *și se recalculează* prin eliminarea diminuării prevăzute la art. 50 alin. (2), *și prin adăugarea perioadelor asimilate* și a eventualelor stagii de cotizare realizate în perioada de anticipare.

SECȚIUNEA a 4-a

Pensia de invaliditate

ART. 53

(1) Au dreptul la pensie de invaliditate asigurații care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, din cauza:

- a) accidentelor de muncă, conform legii;
- b) bolilor profesionale și tuberculozei;
- c) bolilor obișnuite și accidentelor care nu au legătură cu munca.

(2) Beneficiază de pensie de invaliditate, în condițiile prevăzute la alin. (1), și asigurații care satisfac obligații militare prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. c).

(3) Au dreptul la pensie de invaliditate, în condițiile prevăzute la alin. (1) lit. a), și elevii, ucenicii și studenții care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă datorită accidentelor sau bolilor profesionale survenite în timpul și din cauza practicii profesionale.

(4) Persoanele care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă și marii mutilați, ca urmare a participării la lupta pentru victoria Revoluției din decembrie 1989 ori în legătură cu evenimentele revoluționare din decembrie 1989, care erau cuprinși într-un sistem de asigurări sociale anterior datei ivirii invalidității din această cauză, au dreptul și la pensie de invaliditate, indiferent de vechimea în muncă, pe timpul cât durează invaliditatea, stabilită în aceleași condiții în care se acordă pensia de invaliditate persoanelor care au suferit accidente de muncă.

ART. 54

În raport cu cerințele locului de muncă și cu gradul de reducere a capacității de muncă, invaliditatea este:

a) de gradul I, caracterizată prin pierderea totală a capacității de muncă, a capacității de autoservire, de autoconducție sau de orientare spațială, invalidul necesitând îngrijire sau supraveghere permanentă din partea altei persoane;

b) de gradul II, caracterizată prin pierderea totală a capacității de muncă, cu posibilitatea invalidului de a se autoservi, de a se autoconduce și de a se orienta spațial, fără ajutorul altei persoane;

c) de gradul III, caracterizată prin pierderea a cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, invalidul putând să presteze o activitate profesională.

ART. 55

Criteriile și normele pe baza cărora se face încadrarea în gradele I, II și III de invaliditate se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale împreună cu Ministerul Sănătății și Familiei, la propunerea CNPAS, care va fi adoptată până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

II ART. 56

(1) Încadrarea sau neîncadrarea într-un grad de invaliditate se face prin decizie, emisă de medicul specializat în expertiză medicală și recuperarea capacității de muncă, denumit în continuare medic expert al asigurărilor sociale, *în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii însoțită de documentația necesară.*

(2) Împotriva deciziei emise în condițiile alin. (1) se poate face contestație la casa teritorială de pensii, în termen de 30 de zile de la comunicare.

(3) La soluționarea contestației casa teritorială de pensii poate consulta Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperarea Capacității de Muncă.

(4) Termenul de rezolvare a contestației este de **45** de zile de la data înregistrării acesteia.

(5) Decizia casei teritoriale de pensii, dată în soluționarea contestației prevăzute la alin. (2), poate fi contestată la instanța judecătorească competentă, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia.

(6) Decizia de încadrare sau de neîncadrare într-un grad de invaliditate, necontestată în termen, este definitivă.

ART. 57

(1) Asigurații care și-au pierdut capacitatea de muncă datorită unei boli obișnuite sau unor accidente care nu au legătură cu munca beneficiază de pensie de invaliditate, dacă îndeplinesc stagiul de cotizare necesar în raport cu vârsta, conform tabelului nr. 3.

TABELUL Nr. 3

Vârsta asiguratului în momentul ivirii invalidității	Stagiul de cotizare necesar (ani)
sub 25 ani	5
25-31 ani	8
31-37 ani	11
37-43 ani	14
43-49 ani	18
49-55 ani	22
peste 55 ani	25

(2) Beneficiază de pensie de invaliditate și asigurații care, până la data ivirii invalidității, au realizat cel puțin jumătate din stagiul de cotizare necesar, prevăzut în tabelul nr. 3.

(3) Asigurații prevăzuți la art. 47 beneficiază de pensie de invaliditate, dacă au realizat cel puțin jumătate din stagiul de cotizare necesar, prevăzut în tabelul nr. 3, în raport cu vârsta avută la data expertizării.

(4) Au dreptul la pensie de invaliditate și persoanele care la data ivirii invalidității nu mai au calitatea de asigurat, dar îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (1), (2) sau (3).

ART. 58

În cazul în care invaliditatea s-a ivit ca urmare a unui accident de muncă, a unei boli profesionale, a tuberculozei, precum și în situația în care invaliditatea s-a ivit în timpul și din cauza îndeplinirii obligațiilor militare prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. c), asiguratul poate beneficia de pensie de invaliditate, indiferent de stagiul de cotizare.

II ART. 59

(1) La stabilirea pensiei de invaliditate asiguraților li se acordă un stagiul potențial, determinat ca diferență între stagiul complet de cotizare și stagiul de cotizare realizat efectiv până **la data** încadrării într-un grad de invaliditate.

(2) În cazul asiguraților care au realizat cel puțin jumătate din stagiul de cotizare necesar, prevăzut în tabelul nr. 3, stagiul potențial se determină ca diferență între stagiul complet de cotizare și stagiul de cotizare necesar.

(3) Stagiul potențial rezultat conform alin. (1) și (2) nu poate fi mai mare decât stagiul de cotizare pe care asiguratul **l-ar fi putut realiza** de la **data** ivirii invalidității până la împlinirea vârstei **standard de pensionare prevăzută în anexa nr. 3, vârstă** la care, în condițiile prezentei legi, poate solicita o pensie pentru limită de vârstă.

ART. 60

(1) Asiguraților care au realizat un stagiul de cotizare în condiții de handicap preexistent calității de asigurat li se acordă un stagiul potențial, determinat ca diferență între stagiile de cotizare cerute la art. 47 și stagiile de cotizare realizate efectiv.

(2) În cazul persoanelor prevăzute la art. 53 alin. (3), stagiul potențial luat în calcul la stabilirea pensiei de invaliditate îl constituie stagiul complet de cotizare, conform prezentei legi.

II ART. 61

(1) Pensionarii **de invaliditate** încadrați în gradul I de invaliditate au dreptul, în afara pensiei, la o

^{II} OUG nr. 49/2001

indemnizație pentru însoțitor, în cuantum fix.

(2) Cuantumul indemnizației pentru însoțitor se stabilește anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat și nu poate fi mai mic decât salariul de bază minim brut pe țară.

(3) În timpul execuției bugetare cuantumul indemnizației pentru însoțitor se reactualizează prin hotărâre a Guvernului.

(4) *Suma fixă pentru îngrijire, acordată în baza legislației anterioare, devine la data de 1 aprilie 2001 indemnizație pentru însoțitor în înțelesul prezentei legi.*

ART. 62

(1) Pensionarii de invaliditate sunt supuși revizuirii medicale, în funcție de afecțiune, la intervale de 6 - 12 luni, până la împlinirea vârstelor standard de pensionare, la termenele stabilite de casele teritoriale de pensii.

(2) După fiecare revizuire medicul expert al asigurărilor sociale din cadrul casei teritoriale de pensii emite o nouă decizie prin care se stabilește, după caz:

- a) menținerea în același grad de invaliditate;
- b) încadrarea în alt grad de invaliditate;
- c) încetarea calității de pensionar de invaliditate, ca urmare a redobândirii capacității de muncă.

(3) Dreptul la pensie de invaliditate se modifică sau încetează începând cu luna următoare celei în care s-a emis decizia de revizuire medicală.

(4) Neprezentarea, din motive imputabile pensionarului, la revizuirea medicală atrage suspendarea plății pensiei începând cu luna următoare celei în care era prevăzută revizuirea medicală.

(5) Revizuirea medicală se poate efectua și la cererea pensionarilor, dacă starea sănătății lor s-a îmbunătățit sau, după caz, s-a agravat.

(6) Decizia emisă după revizuirea medicală se supune aceleiași proceduri de contestare și soluționare, conform art. 56 alin. (2) - (6).

(7) Nu sunt supuși revizuirii medicale periodice pensionarii de invaliditate care:

- a) prezintă invalidități care afectează ireversibil capacitatea de muncă;
- b) au împlinit vârstele prevăzute de prezenta lege pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă;
- c) au vârsta mai mică cu până la 5 ani față de vârsta standard de pensionare și au realizat stagiile complete de cotizare, conform prezentei legi.

ART. 63

(1) Pensionarii de invaliditate, cu excepția celor prevăzuți la art. 62 alin. (7), sunt obligați să urmeze programele recuperatorii întocmite de medicul expert al asigurărilor sociale care a emis decizia de încadrare în grad de invaliditate, în vederea reintegrării socioprofesionale în aceeași muncă sau în alta.

(2) Neîndeplinirea, din motive imputabile pensionarului, a obligației prevăzute la alin. (1) atrage suspendarea plății pensiei începând cu luna următoare constatării.

(3) Suspendarea plății pensiei încetează cu luna următoare reluării sau, după caz, începerii programelor recuperatorii.

^{II}ART. 64

(1) La împlinirea vârstei standard *sau a vârstei standard reduce conform legii* pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă, beneficiarul pensiei de invaliditate poate opta pentru cea mai avantajoasă dintre pensii.

(2) Indemnizația pentru însoțitor prevăzută la art. 61 se menține indiferent de pensia pentru care se optează.

SECȚIUNEA a 5-a

Pensia de urmaș

ART. 65

Au dreptul la pensie de urmaș copiii și soțul supraviețuitor, dacă persoana decedată era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii.

ART. 66

Copiii au dreptul la pensie de urmaș:

- a) până la vârsta de 16 ani;
- b) dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legii, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani;
- c) pe toată durata invalidității de orice grad, dacă aceasta s-a ivit în perioada în care se aflau în una dintre

^{II} OUG nr. 49/2001

situațiile prevăzute la lit. a) sau b).

ART. 67

(1) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș pe tot timpul vieții, la împlinirea vârstei standard de pensionare, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 15 ani.

(2) În cazul în care durata căsătoriei este mai mică de 15 ani, dar de cel puțin 10 ani, cuantumul pensiei de urmaș convenit soțului supraviețuitor se diminuează cu 0,5% pentru fiecare lună, respectiv 6,0% pentru fiecare an de căsătorie în minus.

ART. 68

(1) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârstă, pe perioada în care este invalid de gradul I sau II, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 1 an.

(2) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârstă și de durata căsătoriei, dacă decesul soțului susținător s-a produs ca urmare a unui accident de muncă, a unei boli profesionale sau tuberculozei și dacă nu realizează venituri lunare dintr-o activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie sau acestea sunt mai mici de o pătrime din salariul mediu brut pe economie, **stabilit conform art. 5 alin. (3).**

II ART. 69

Soțul supraviețuitor care nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 67 și la art. 68 alin. (1) beneficiază de pensie de urmaș pe o perioadă de 6 luni de la data decesului, dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare dintr-o activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie sau acestea sunt mai mici de o pătrime din salariul mediu brut pe economie, **stabilit conform art. 5 alin. (3).**

II ART. 70

Soțul supraviețuitor care are în îngrijire la data decesului susținătorului unul sau mai mulți copii în vârstă de până la 7 ani beneficiază de pensie de urmaș până la data împlinirii de către ultimul copil a vârstei de 7 ani, în perioadele în care nu realizează venituri lunare dintr-o activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie sau acestea sunt mai mici de o pătrime din salariul mediu brut pe economie, **stabilit conform art. 5 alin. (3).**

II ART. 71

(1) Pensia de urmaș se calculează, după caz, din:

a) pensia pentru limită de vârstă aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul, în condițiile legii, susținătorul decedat;

b) pensia de invaliditate gradul I, în cazul în care decesul susținătorului a survenit înainte îndeplinirii condițiilor pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă și era în plată cu pensie de invaliditate de orice grad, pensie anticipată, pensie anticipată parțială sau ar fi avut dreptul, în condițiile legii, la una dintre aceste categorii de pensie.

c) pensie de serviciu aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul în condițiile legii, susținătorul decedat, dacă aceasta este mai avantajoasă decât pensia pentru limită de vârstă.

(2) Cuantumul pensiei de urmaș se stabilește, **în condițiile art. 76, prin aplicarea unui procent asupra punctajului mediu anual realizat de susținător, aferent pensiei prevăzute la alin. (1) lit.a) și b) în funcție de numărul urmașilor îndreptățiți, astfel:**

- a) pentru un singur urmaș - 50%;
- b) pentru 2 urmași - 75%;
- c) pentru 3 sau mai mulți urmași - 100% .

(3) **În situația prevăzută la alin.(1) lit.c) cuantumul pensiei de urmaș se stabilește prin aplicarea procentelor prevăzute la alin.(2), în funcție de numărul urmașilor îndreptățiți, asupra cuantumului pensiei de serviciu.**

(4) **Partea din pensia de urmaș stabilită în condițiile alin.(3), care depășește nivelul pensiei de urmaș calculate din pensia pentru limită de vârstă convenită titularului din sistemul public se suportă din bugetul de stat.**

ART. 72

Cuantumul pensiei de urmaș, în cazul orfanilor de ambii părinți, reprezintă însumarea drepturilor de urmaș, calculate după fiecare părinte.

ART. 73

În cazul modificării numărului de urmași, pensia se recalculează în conformitate cu dispozițiile art. 71 alin. (2).

ART. 74

Soțul supraviețuitor care are dreptul la o pensie proprie și îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru obținerea pensiei de urmaș după soțul decedat poate opta pentru cea mai avantajoasă pensie.

ART. 75

Beneficiarii pensiei de urmaș prevăzuți la art. 66 lit. c) și la art. 68 alin. (1) sunt expertizați, supuși revizuirii medicale și au obligația de a urma programele recuperatorii conform aceluiași reglementări prevăzute pentru pensia de invaliditate.

SECȚIUNEA a 6-a

Calculul pensiilor

^{II}ART. 76

(1) *Începând cu data înscrierii la pensie, cuantumul pensiei se determină prin înmulțirea punctajului mediu anual realizat de asigurat în perioada de cotizare cu valoarea unui punct de pensie.*

(2) *Cuantumul pensiei stabilit conform alin. (1) se majorează cu suma corespunzătoare contribuției pentru asigurările sociale de sănătate, datorată potrivit legii.*

(3) *La determinarea cuantumurilor pensiei conform alin. (1) și (2) fracțiunile de leu se întregesc la un leu în favoarea pensionarilor.*

^{II}ART. 77

(1) Punctajul mediu anual realizat de asigurat în perioada de cotizare se determină prin împărțirea numărului de puncte rezultat din însumarea punctajelor anuale realizate de asigurat în perioada de cotizare la numărul de ani corespunzători stagiului complet de cotizare, *prevăzut în anexa nr. 3.*

(2) *În situația asiguraților prevăzuți la art. 43 și 47, la stabilirea punctajului mediu anual conform alin. (1) se iau în considerare stagiile de cotizare prevăzute la aceste articole.*

(3) *În situațiile prevăzute la art. 44, la stabilirea punctajului mediu anual al asiguraților conform alin. (1) se iau în considerare stagiile totale de cotizare necesare prevăzute în anexele nr. 4 și 5.*

(4) *La calcularea punctajului mediu anual, a punctajului anual și a numărului de puncte realizat în fiecare lună se utilizează cinci zecimale.*

^IART. 78

(1) Punctajul anual al asiguratului se determină prin împărțirea la 12 a punctajului rezultat în anul respectiv din însumarea numărului de puncte realizat în fiecare lună. Numărul de puncte realizat în fiecare lună se calculează prin raportarea salariului brut lunar individual, inclusiv sporurile și adaosurile, sau, după caz, a venitului lunar asigurat, care a constituit baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale, la salariul mediu brut lunar din luna respectivă, comunicat de Institutul Național de Statistică și Studii Economice.

(2) Pentru perioadele în care Institutul Național de Statistică și Studii Economice a comunicat numai salariul mediu brut lunar pe economie la nivel anual punctajul anual al asiguratului se determină ca raport între media lunară din anul respectiv a salariilor brute individuale, inclusiv sporurile și adaosurile, sau, după caz, a venitului asigurat, care a constituit baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale, și salariul mediu brut lunar pe economie din anul respectiv, comunicat de Institutul Național de Statistică și Studii Economice.

(3) Pentru lunile pentru care Institutul Național de Statistică și Studii Economice nu a comunicat încă salariul mediu brut lunar pe economie se utilizează (pentru întreaga lună) ultimul salariu mediu brut lunar pe economie comunicat.

^I (4) **Punctajul asiguratului, stabilit conform alin. (1) și (2), nu poate fi mai mare de 5 puncte într-un an calendaristic.**

(5) Pentru perioadele asimilate, la determinarea punctajului anual al asiguratului se utilizează:

a) cuantumul pensiei de invaliditate sau al altor drepturi de asigurări sociale obținute în perioadele respective, în cazurile prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. a);

b) 25% din salariul mediu brut lunar pe economie din perioadele respective, pentru cazurile prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. b) și c) și la art. 53 alin. (3).

(6) Pentru stagiul potențial, acordat asiguraților în drept să obțină o pensie de invaliditate, punctajul anual al asiguratului este de:

a) 0,75 puncte pentru gradul I de invaliditate, respectiv pentru cei cu handicap grav;

b) 0,60 puncte pentru gradul II de invaliditate, respectiv pentru cei cu handicap accentuat;

^{II} OUG nr. 49/2001

^I OUG nr. 9/2003

c) 0,40 puncte pentru gradul III de invaliditate, respectiv pentru cei cu handicap mediu.

¹ (7) În cazul persoanelor care beneficiază de perioadele asimilate prevăzute la art.38 alin.(1) lit.a) și care în aceeași perioadă obțin venituri pentru care se datorează contribuția de asigurări sociale, la calculul punctajului anual al asiguratului se iau în considerare, prin cumulare, veniturile asigurate cu cele stabilite pentru perioadele asimilate.

(8) Asigurații care, după îndeplinirea condițiilor de pensionare pentru limită de vârstă, reglementate de prezenta lege, contribuie o anumită perioadă la sistemul public, regăsindu-se în una dintre situațiile prevăzute la art. 5, beneficiază de majorarea punctajului realizat în această perioadă, cu 0,3% pentru fiecare lună, respectiv cu 3,6% pentru fiecare an suplimentar.

^{I, II}ART. 78¹

(1) Numărul de puncte realizat de șomeri se calculează prin raportarea cuantumului drepturilor bănești lunare acordate la salariul mediu brut lunar din luna respectivă, comunicat de Institutul Național de Statistică.

(2) Se exceptează de la prevederile alin. (1) persoanele care beneficiază de plăți compensatorii, pentru care s-a achitat contribuția din bugetul asigurărilor pentru șomaj. În aceste cazuri numărul de puncte se calculează prin raportarea sumei obținute în urma aplicării coeficientului rezultat conform prevederilor art. 37 alin. (2) asupra drepturilor primite, la salariul mediu brut lunar comunicat de Institutul Național de Statistică pentru luna respectivă.

ART. 79

CNPAS comunică asiguratului, prin casele teritoriale de pensii, punctajul anual și punctajul cumulat pentru perioada de cotizare, în condițiile art. 39.

^{I, II}ART. 80

(1) Valoarea unui punct de pensie se calculează pe baza unui coeficient care nu poate fi mai mic de 30% și mai mare de 50% din salariul mediu brut, utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(2) Valoarea coeficientului prevăzut la alin. (1) se stabilește anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

^{II}ART. 81

(1) Valoarea unui punct de pensie se calculează de către CNPAS, conform prevederilor art. 80, la data intrării în vigoare a legii bugetului asigurărilor sociale de stat și se actualizează în funcție de posibilitățile financiare, în cursul execuției bugetare, prin indexare trimestrială cu un procent care să acopere cu până la 100% rata inflației.

(2) Indexarea prevăzută la alin. (1) se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

SECȚIUNEA a 7-a

Stabilirea și plata pensiilor

ART. 82

(1) Pensia se acordă la cererea persoanei îndreptățite, a mandatarului desemnat de aceasta cu procură specială, a tutorelui sau a curatorului acesteia.

(2) Cererea de pensionare, împreună cu actele care dovedesc îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege se depun la casa teritorială de pensii în raza căreia se află domiciliul asiguratului.

^IART. 83

(1) Drepturile de pensie pentru limită de vârstă se acordă și se plătesc de la data îndeplinirii condițiilor de pensionare, dacă cererea a fost depusă în termen de 30 de zile de la această dată.

(2) Drepturile de pensie anticipată sau pensie anticipată parțială se acordă și se plătesc:

a) de la data îndeplinirii condițiilor de pensionare, dacă cererea a fost depusă în termenul prevăzut la alin. (1), dar nu înainte de data încetării calității de asigurat, în cazul persoanelor prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. I, II și III;

b) de la data îndeplinirii condițiilor de pensionare, dacă cererea a fost depusă în termenul prevăzut la alin. (1), în cazul persoanelor prevăzute la art.5 alin. (1) pct. IV și V;

(3) În cazul persoanelor prevăzute la art. 5 alin. (2), ale căror cereri au fost depuse în termenul prevăzut

¹ OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr. 49/2001

la alin. (1), drepturile de pensie pentru limită de vârstă, pensie anticipată sau pensie anticipată parțială se acordă de la data îndeplinirii condițiilor de pensionare, dar nu înainte de data încetării calității de asigurat.

(4) În cazul persoanelor ale căror cereri de pensionare au fost depuse cu depășirea termenului prevăzut la alin. (1), drepturile de pensie se acordă și se plătesc:

a) de la data depunerii cererii, în cazul pensiei pentru limită de vârstă;

b) de la data depunerii cererii, dar nu înainte de data încetării calității de asigurat, în cazul persoanelor prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. I, II și III, care solicită pensie anticipată sau pensie anticipată parțială;

c) de la data depunerii cererii, în cazul persoanelor prevăzute la art. 5 alin. (1), pct. IV și V, care solicită pensie pentru limită de vârstă, pensie anticipată sau pensie anticipată parțială;

d) de la data depunerii cererii, dar nu înainte de data încetării calității de asigurat, în cazul persoanelor prevăzute la art. 5 alin. (2), care solicită pensie pentru limită de vârstă, pensie anticipată sau pensie anticipată parțială.

IART. 84

(1) Persoanele care au împlinit vârsta standard de pensionare nu mai pot solicita înscrierea la pensia de invaliditate.

(2) Drepturile de pensie de invaliditate se acordă și se plătesc:

a) de la data încetării plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, dacă cererea a fost depusă în termen de 60 de zile de la data emiterii deciziei medicale de încadrare în grad de invaliditate;

b) de la data încetării plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, dar nu înainte de data încetării calității de asigurat, dacă cererea a fost depusă în termenul prevăzut la lit. a), în cazul persoanelor prevăzute la art. 5 alin. (2);

c) de la data depunerii cererii, dar nu înainte de data încetării calității de asigurat, în cazul persoanelor prevăzute la art. 5 alin. (2), ale căror cereri au fost depuse cu depășirea termenului prevăzut la lit. a);

d) de la data depunerii cererii, în cazul persoanelor care la data solicitării pensiei de invaliditate nu mai au calitatea de asigurat.

IART. 85

(1) Drepturile de pensie de urmaș, în cazul persoanelor care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege la data decesului susținătorului asigurat, se acordă la cerere:

a) începând cu luna următoare decesului, în cazul în care susținătorul decedat era pensionar, dacă cererea a fost depusă în termen de 90 de zile de la data decesului;

b) de la data decesului susținătorului, în cazul în care susținătorul decedat nu era pensionar la data decesului, dacă cererea a fost depusă în termen de 90 de zile de la această dată;

c) de la data depunerii cererii, în situațiile în care s-au depășit termenele prevăzute la lit. a) și b).

(2) În cazul în care urmașul îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege ulterior datei decesului susținătorului asigurat, drepturile de pensie de urmaș se acordă de la data îndeplinirii condițiilor, dacă cererea a fost depusă în termen de 90 de zile de la data îndeplinirii condițiilor.

(3) În situația în care s-a depășit termenul prevăzut la alin. (2), drepturile de pensie de urmaș se acordă de la data depunerii cererii.

(4) Dacă persoana care solicită pensie de urmaș se regăsește în situația prevăzută la art.5 alin.(2), drepturile de pensie se acordă, conform prevederilor alin. (1)-(3), dar nu înaintea încetării calității de asigurat.

IIART. 86

(1) Admiterea sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie emisă de casa teritorială de pensii în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii.

(2) Decizia casei teritoriale de pensii va cuprinde temeiurile de fapt și de drept pe baza cărora se admite sau se respinge cererea de pensionare.

(3) Decizia *casei teritoriale de pensii* se comunică în scris persoanei care a solicitat pensionarea, în termen de 5 zile de la data emiterii.

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr. 49/2001

^{II}ART. 87

Decizia *emisă în condițiile art. 86 alin. (1)* poate fi contestată, la instanța judecătorească competentă în a cărei rază teritorială se află domiciliul asiguratului, în termen de **45** de zile de la comunicare.

^{II}ART. 88

Decizia *casei teritoriale de pensii* necontestată în termen este definitivă.

ART. 89

În situația în care se constată erori în stabilirea și în plata drepturilor de pensie, se vor opera revizuirile și modificările legale, atrăgând, după caz, răspunderea celor vinovați.

ART. 90

(1) Plata pensiei se face lunar.

(2) Pensia se plătește personal titularului, mandatarului desemnat de acesta prin procură specială sau reprezentantului legal al acestuia.

(3) Modalitățile de plată a pensiilor se stabilesc prin regulament al CNPAS, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 91

(1) Plata pensiei încetează începând cu luna următoare celei în care:

a) beneficiarul a decedat;

b) beneficiarul nu mai îndeplinește condițiile legale în temeiul cărora i-a fost acordată pensia;

c) urmașul a fost condamnat printr-o hotărâre rămasă definitivă pentru infracțiunea de omor sau tentativă de omor comisă asupra susținătorului.

(2) Instanțele judecătorești au obligația ca, în termen de 10 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii pronunțate în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. c), să comunice această situație, în scris, CNPAS.

^{I, II}ART. 92

(1) Plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care:

a) pensionarul își stabilește domiciliul pe teritoriul unui stat cu care România a încheiat convenție de asigurări sociale, dacă în cadrul acesteia se prevede că pensia se plătește de către celălalt stat;

b) beneficiarul unei pensii anticipate sau al unei pensii anticipate parțiale se regăsește în una dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. I și II ;

c) beneficiarul unei pensii de invaliditate nu se prezintă la revizuirea medicală periodică;

d) beneficiarul unei pensii de urmaș realizează dintr-o activitate profesională venituri brute lunare mai mari de o pătrime din salariul mediu brut pe economie, stabilit conform art. 5 alin. (3);

e) copilul urmaș nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art. 66 lit. b) și c);

f) soțul supraviețuitor, beneficiarul unei pensii de urmaș, se recăsătorește.

(2) Plata indemnizației de însoțitor se suspendă pe perioada în care pensionarul de invaliditate gradul I, cu excepția nevăzătorilor, este internat în instituții de asistență socială sau în unități medicale specializate, în care se asigură supraveghere și îngrijire permanentă.

ART. 93

(1) Reluarea în plată a pensiilor suspendate se face la cerere, începând cu luna următoare celei în care a încetat cauza suspendării, dacă cererea a fost depusă în termen de 30 de zile de la data încetării cauzei suspendării.

(2) În situația în care cererea de reluare în plată a fost depusă după expirarea termenului de 30 de zile, plata se face începând cu luna următoare celei în care a fost depusă cererea.

(3) Reluarea în plată a pensiei de urmaș suspendate ca urmare a neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 66 lit. b) și c) se face de la data începerii anului școlar sau de la data emiterii deciziei medicale de încadrare într-un grad de invaliditate.

^{I, II}ART. 94

(1) Pot cumula pensia cu veniturile realizate dintr-o activitate profesională, indiferent de nivelul veniturilor respective:

a) copiii urmași orfani de ambii părinți, pe perioada școlarizării, până la vârstele prevăzute la art. 66 lit. a) și b);

b) nevăzătorii;

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr. 49/2001

c) pensionarii pentru limită de vârstă.

d) pensionarii de invaliditate de gradul III.

(2) Beneficiarii pensiei de urmaș pot cumula pensia cu veniturile realizate dintr-o activitate profesională, dacă veniturile brute lunare realizate nu depășesc *o pătrime* din salariul mediu brut lunar pe economie, *stabilit conform art. 5 alin. (3).*

II ART. 95

(1) Beneficiarii pensiei pentru limită de vârstă pot solicita recalcularea pensiei după *realizarea* fiecărui stagiul de cotizare de minimum 12 luni.

(2) Cererea de recalculare a pensiei urmează aceleași reguli procedurale privind soluționarea și contestarea, prevăzute pentru cererea de pensionare.

(3) Pensia recalculează se acordă începând cu luna următoare celei în care s-a depus cererea de recalculare.

ART. 96

Beneficiarul dreptului de pensie este obligat să comunice casei teritoriale de pensii orice modificare privind condițiile de acordare și de plată a pensiei, în termen de 15 zile de la apariția acesteia.

ART. 97

(1) Sumele rămase neîncasate de către pensionarul decedat, reprezentând pensia pe luna în care a avut loc decesul, și, după caz, drepturile de pensie cuvenite și neachitate până la deces se plătesc soțului supraviețuitor, copiilor, părinților sau, în lipsa acestora, celorlalți moștenitori, în condițiile dreptului comun.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) pot fi solicitate în cadrul termenului general de prescripție.

CAP. 5

Alte drepturi de asigurări sociale

I, III ART. 98

(1) Asigurații sistemului public au dreptul, în afară de pensie, la:

a) concediu și indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, cauzată de boli obișnuite sau de accidente în afara muncii, boli profesionale și accidente de muncă;

b) prestații pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă;

c) concediu și indemnizație pentru maternitate;

d) concediu și indemnizație pentru creșterea copilului ;

e) concediu și indemnizație pentru îngrijirea copilului bolnav;

f) ajutor de deces.

(2) Beneficiază de drepturile prevăzute la alin. (1) lit. a), b), c) și e) asigurații care, în ultimele 12 luni anterioare primei zile de concediu medical înscrisă în certificatul de concediu medical, au un stagiul de cotizare de cel puțin 6 luni, realizat în condițiile art.37 și/sau în una sau mai multe dintre situațiile prevăzute la art.38.

(3) Persoanele care au dobândit, conform legii, calitatea de asigurat beneficiază de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, fără condiții de stagiul de cotizare, în cazul accidentelor de muncă, bolilor profesionale, urgențelor medico-chirurgicale, tuberculozei și bolilor infectocontagioase din grupa A. Lista cuprinzând urgențele medico-chirurgicale, precum și bolile infecto-contagioase din grupa A este stabilită prin hotărâre a Guvernului.

(4) Beneficiază de drepturile prevăzute la alin. (1) lit. d) asigurații sistemului public care au realizat, în condițiile art. 37 și/sau în una sau mai multe dintre situațiile prevăzute la art. 38, un stagiul de cotizare de cel puțin 10 luni în ultimele 12 luni anterioare datei nașterii copilului.

(4¹) În situația în care nașterea se produce înainte de termen, stagiul de cotizare necesar deschiderii dreptului se diminuează cu perioada cuprinsă între data nașterii copilului și data prezumată a nașterii, certificată de medicul de specialitate.

(5) Dreptul asiguraților la ajutor de deces nu este condiționat de îndeplinirea unui stagiul de cotizare.

I, III ART. 99

(1) Baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art. 98 alin. (1) lit. a), b), c) și e) se determină ca medie a veniturilor lunare din ultimele 6 luni anterioare primei zile de concediu medical înscrisă în certificatul de concediu medical, pe baza cărora s-a datorat sau, după caz, s-a achitat

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr. 49/2001

^{III} OUG nr.23/2003

contribuția individuală de asigurări sociale în lunile respective, conform prevederilor art. 23, și/sau drepturile prevăzute la alin.(9) sau (10), după caz, din cele 12 luni din care s-a constituit stagiul de cotizare.

(2) Baza de calcul a indemnizației de asigurări sociale prevăzută la art. 98 alin.(1) lit. d) se determină ca medie a veniturilor lunare din ultimele 10 luni anterioare datei nașterii copilului, pe baza cărora s-a datorat sau, după caz, s-a achitat contribuția individuală de asigurări sociale în lunile respective, conform prevederilor art. 23, și/sau drepturile prevăzute la alin.(9) sau (10), după caz, din cele 12 luni din care s-a constituit stagiul de cotizare.

(2¹) Dacă nașterea s-a produs înainte de termen, baza de calcul a indemnizației de asigurări sociale prevăzute la art. 98 alin. (1) lit. d) se determină, conform prevederilor alin. (2), pe baza veniturilor lunare din perioada ce constituie, conform art. 98 alin. (4¹), stagiul de cotizare necesar deschiderii dreptului

(3) În situația în care stagiul de cotizare este mai mic de 6 luni, pentru asigurații prevăzuți la art. 98 alin. (3) baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale o constituie media veniturilor lunare la care s-a datorat sau, după caz, s-a achitat contribuția de asigurări sociale din lunile respective sau, după caz, venitul lunar din prima lună de activitate pentru care s-a stabilit să se plătească contribuția de asigurări sociale.

(4) Din duratele de acordare a concediilor medicale, exprimate în zile calendaristice de incapacitate temporară de muncă, se plătesc zilele lucrătoare.

(5) Pentru calculul indemnizațiilor de asigurări sociale se iau în considerare numărul de zile lucrătoare pentru care s-a datorat sau, după caz, s-a achitat contribuția individuală de asigurări sociale și/sau numărul de zile lucrătoare din perioadele asimilate stagiului de cotizare din lunile din care se constituie baza de calcul.

(6) La stabilirea numărului de zile lucrătoare din luna în care se acordă dreptul de asigurări sociale se au în vedere prevederile legale cu privire la zilele de sărbători legale în care nu se lucrează.

(7) În cazul în care baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale cuprinde și perioade anterioare datei intrării în vigoare a prezentei legi, inclusiv perioade de șomaj recunoscute ca vechime în muncă, la calculul indemnizațiilor se iau în considerare pentru aceste perioade, după caz, veniturile lunare care, potrivit legii, au constituit baza de calcul a drepturilor respective sau sumele cu titlu de drepturi bănești primite în calitate de șomeri.

(8) Pentru perioadele anterioare datei intrării în vigoare a prezentei legi, care au constituit vechime în muncă recunoscută la stabilirea pensiilor, în condițiile art. 160, altele decât perioadele de șomaj, baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale o constituie salariul minim brut pe țară din perioadele respective.

(9) Pentru perioadele asimilate prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. b) și c), inclusiv cele realizate anterior intrării în vigoare a prezentei legi, la determinarea bazei de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale se utilizează salariul minim brut pe țară din perioadele respective.

(10) Pentru perioadele asimilate prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. a), inclusiv cele realizate anterior intrării în vigoare a prezentei legi, la determinarea bazei de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale se utilizează cuantumul drepturilor de asigurări sociale de care s-a beneficiat în perioadele respective.

(11) În cazul persoanelor care beneficiază de perioadele asimilate prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. a) și care în aceeași perioadă obțin venituri pentru care se datorează contribuția de asigurări sociale, la calculul indemnizațiilor de asigurări sociale ulterioare se iau în considerare, prin cumulare, veniturile realizate cu cele stabilite pentru perioadele asimilate, fără a depăși plafonul a de 5 ori salariul mediu brut prevăzut la art. (5) alin. (3).

SECȚIUNEA 1

Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă

ART. 100

(1) În sistemul public asigurații beneficiază de concediu medical și de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, dacă dovedesc incapacitatea temporară de muncă printr-un certificat medical, eliberat conform reglementărilor în vigoare.

(2) În cazul bolilor profesionale sau accidentelor de muncă certificatul medical se vizează în mod obligatoriu, prin grija angajatorului, de către Inspectoratul de Sănătate Publică, respectiv de inspectoratul teritorial de muncă în raza căruia se află sediul angajatorului sau domiciliul asiguratului.

(3) Șomerii aflați la cursuri de calificare, recalificare, perfecționare sau, după caz, la alte forme de pregătire profesională, organizate potrivit legii, care, datorită accidentelor survenite în timpul și din cauza practicii profesionale, suportă o incapacitate temporară de muncă mai mare de 3 zile, beneficiază de aceleași prevederi ca

și ceilalți asigurați privind accidentul de muncă.

II ART. 101

Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se suportă astfel:

A. de către angajator, în funcție de numărul de angajați avut la data ivirii incapacității temporare de muncă, astfel:

- a) până la 20 de angajați, din prima zi până în a 7-a zi de incapacitate temporară de muncă;*
- b) între 21-100 de angajați, din prima zi până în a 12-a zi de incapacitate temporară de muncă;*
- c) peste 100 de angajați, din prima zi până în a 17-a zi de incapacitate temporară de muncă;*

B. de bugetul asigurărilor sociale de stat, începând cu:

a) prima zi de incapacitate temporară de muncă, în cazul persoanelor prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. III, IV, V și alin. (2);

b) ziua următoare celor suportate de angajator, conform lit. A, și până la data încetării incapacității temporare de muncă sau pensionării.

I ART. 102

Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă, cauzată de boli profesionale sau accidente de muncă se suportă din prima zi de incapacitate temporară de muncă și până la data încetării acesteia sau pensionării, astfel:

a) de către angajator, pentru asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I și II ;

b) de către angajatorul prestator al cursurilor de calificare, recalificare, perfecționare sau al altor forme de pregătire profesională pentru șomeri, organizate potrivit legii, pentru situațiile prevăzute la art. 100 alin. (3);

c) de bugetul asigurărilor sociale de stat, pentru asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. IV și V;

d) de bugetul asigurărilor sociale de stat, în cazul asiguraților prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I și II, precum și al celor prevăzuți la alin. (1) pct. III, aflați la cursuri de calificare, recalificare, perfecționare sau alte forme de pregătire profesională, organizate potrivit legii, dacă bolile profesionale sau accidentele de muncă s-au produs din vina acestora.

ART. 103

(1) Durata de acordare a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă este de cel mult 180 de zile în interval de un an, socotit din prima zi de îmbolnăvire.

(2) Începând cu a 90-a zi concediul medical se poate prelungi până la 180 de zile, cu avizul medicului expert al asigurărilor sociale.

(3) Durata de acordare a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă este mai mare în cazul unor boli speciale și se diferențiază astfel:

a) un an, în intervalul ultimilor 2 ani, pentru tuberculoză pulmonară și unele boli cardiovasculare, stabilite de CNPAS cu acordul Ministerului Sănătății și Familiei și al Ministerului Muncii și Solidarității Sociale;

b) un an, cu drept de prelungire până la un an și jumătate de către medicul expert al asigurărilor sociale, în intervalul ultimilor 2 ani, pentru tuberculoză meningeală, peritoneală și urogenitală, inclusiv a glandelor suprarenale, precum și pentru SIDA și cancer de orice tip, în funcție de stadiul bolii;

c) un an și jumătate, în intervalul ultimilor 2 ani, pentru tuberculoză pulmonară operată și osteoarticulară;

d) 6 luni, cu posibilitatea de prelungire până la maximum un an, în intervalul ultimilor 2 ani, pentru alte forme de tuberculoză extrapulmonară, cu avizul medicului expert al asigurărilor sociale.

II ART. 104

De drepturile prevăzute la art. 103 beneficiază toate categoriile de asigurați prevăzuți la art. 5.

ART. 105

(1) Medicul curant propune pensionarea de invaliditate, dacă bolnavul nu a fost recuperat la expirarea duratelor de acordare a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, prevăzute de prezenta lege.

(2) În situații temeinic motivate de posibilitatea recuperării medicul curant propune prelungirea concediului medical peste 180 de zile, în scopul evitării pensionării de invaliditate și menținerii asiguratului în activitate.

(3) Medicul expert al asigurărilor sociale decide, după caz, prelungirea concediului medical pentru continuarea programului recuperator, trecerea temporară în altă muncă, reducerea programului de lucru, reluarea activității în aceeași profesie sau într-o altă profesie ori pensionarea de invaliditate.

(4) Prelungirea concediului medical peste 180 de zile se face pentru cel mult 90 de zile, conform procedurilor stabilite de CNPAS, în raport cu evoluția cazului și cu rezultatele acțiunilor de recuperare.

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr. 49/2001

ART. 106

În cazul în care s-a emis avizul de pensionare de către medicul expert al asigurărilor sociale, plata indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă se acordă până la sfârșitul lunii următoare celei în care s-a dat avizul, fără a se depăși durata maximă de acordare a concediului medical, prevăzută de lege.

ART. 107

(1) Asigurații a căror incapacitate temporară de muncă a survenit în timpul concediului de odihnă sau al concediului fără plată beneficiază de indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, conform prevederilor art. 101, concediile fiind întrerupte, urmând ca zilele neefectuate să fie reprogramate.

(2) Beneficiază de indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, în aceleași condiții ca și ceilalți asigurați, pensionarii care, potrivit prezentei legi, realizează venituri dintr-o activitate profesională pentru care se calculează și se plătește contribuția de asigurări sociale.

^IART. 108

(1) **Cuantumul indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă se determină prin aplicarea unui procent de 75% la baza de calcul stabilită conform art. 99 alin.(1).**

(2) **Cuantumul indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă determinată de boală profesională, accident de muncă sau cazuri asimilate acestuia, tuberculoză, SIDA, cancer de orice tip, precum și de boală infectocontagioasă din grupa A și urgențe medico-chirurgicale stabilite în condițiile prevăzute la art. 98 alin. (3) este de 100% din baza de calcul stabilită conform art. 99 alin.(1) sau (3), după caz.**

SECȚIUNEA a 2-a

Prestații pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă

^{II}ART. 109

(1) În scopul prevenirii îmbolnăvirilor și recuperării capacității de muncă, în sistemul public asigurații pot beneficia de:

- a) indemnizație pentru trecerea temporară în altă muncă;
- b) indemnizație pentru reducerea timpului de muncă;
- c) indemnizație pentru carantină;
- d) ajutoare pentru procurarea de proteze, orteze și de alte produse ortopedice, care nu sunt suportate, potrivit legii, de la asigurările sociale de sănătate;
- e) tratament balnear care nu este suportat, potrivit legii, de la asigurările sociale de sănătate;
- f) reabilitare profesională;
- g) ***bilete de odihnă pentru asigurații unităților în care nu este reglementată constituirea fondului social, potrivit legii.***

(2) Asigurații aflați în incapacitate temporară de muncă pe o perioadă mai mare de 90 de zile, precum și pensionarii de invaliditate pot beneficia de tratament balnear și reabilitare profesională, în conformitate cu prevederile programului individual de recuperare.

ART. 110

(1) Asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I și II, care, datorită unei boli profesionale sau unui accident de muncă, nu mai pot lucra în condițiile de la locul de muncă anterior producerii riscului, pot trece temporar în altă muncă.

(2) Indemnizația pentru trecerea temporară în altă muncă se acordă, dacă la noul loc de muncă asiguratul realizează un venit salarial brut lunar inferior mediei veniturilor lunare din ultimele 6 luni anterioare riscului, care au constituit baza de calcul al contribuției de asigurări sociale în lunile respective.

^{II}ART. 111

Indemnizația pentru reducerea timpului de muncă cu o pătrime din durata normală se acordă asiguraților ***prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I și II***, care, din motive de sănătate, nu mai pot realiza durata normală de muncă.

^IART. 112

(1) Indemnizațiile prevăzute la art. 110 și 111 se acordă, la propunerea medicului curant, cu avizul medicului expert al asigurărilor sociale pentru cel mult 90 de zile într-un an calendaristic, în una sau mai multe etape.

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr. 49/2001

(2) **Cuquantumul lunar al indemnizațiilor prevăzute la art. 110 și 111 este egal cu diferența dintre baza de calcul stabilită conform art. 99 alin. (1) și venitul salarial brut realizat de asigurat la noul loc de muncă sau prin reducerea timpului normal de muncă, fără a depăși 25% din baza de calcul.**

IART. 113

(1) Indemnizația pentru carantină se acordă asiguraților cărora li se interzice continuarea activității din cauza unei boli contagioase, pe durata stabilită prin certificatul eliberat de inspectoratul de sănătate publică.

(2) **Cuquantumul lunar al indemnizației pentru carantină reprezintă 75% din baza de calcul stabilită conform art. 99 alin. (1).**

ART. 114

Indemnizațiile prevăzute la art. 109 alin. (1) lit. a), b) și c) se suportă integral din bugetul asigurărilor sociale de stat.

ART. 115

(1) Asigurații și pensionarii sistemului public pot beneficia de ajutoare și indemnizații de la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru procurare de proteze, orteze și de alte produse ortopedice, care nu sunt suportate, potrivit legii, de la asigurările sociale de sănătate.

(2) Modalitățile de stabilire și de acordare a ajutoarelor și indemnizațiilor pentru procurarea de proteze, orteze și de alte produse ortopedice se stabilesc prin lege.

ART. 116

(1) Pentru asigurații prevăzuți la art. 109 alin. (2) medicul expert al asigurărilor sociale întocmește programul individual de recuperare, în funcție de natura, stadiul și prognosticul bolii, structurat pe etape.

(2) Programul individual de recuperare este obligatoriu și se realizează de către organele competente.

(3) Dreptul la prestații de asigurări sociale se suspendă în cazul în care asigurații nu urmează sau nu respectă programul individual de recuperare.

(4) După fiecare etapă prevăzută în programul individual de recuperare asigurații sunt supuși reexaminării medicale. În funcție de rezultatele acesteia medicul expert al asigurărilor sociale, după caz, actualizează programul individual de recuperare, recomandă reluarea activității profesionale sau propune pensionarea de invaliditate.

(5) Asigurații care și-au redobândit capacitatea de muncă total sau parțial se pot reîncadra în muncă potrivit recomandărilor medicului expert al asigurărilor sociale, cu sprijinul caselor teritoriale de pensii și al agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă și a municipiului București.

IIART. 117

(1) Programul individual de recuperare poate include tratament balnear care nu este suportat, potrivit legii, de la asigurările sociale de sănătate, în funcție de tipul bolii.

(2) Durata tratamentului balnear este de 15 - 21 de zile și se stabilește de medicul expert al asigurărilor sociale în funcție de tipul afecțiunii și de natura tratamentului.

(3) Pentru asigurații prevăzuți la art. 109 alin. (2) contravaloarea biletelor pentru tratament balnear se suportă integral din bugetul asigurărilor sociale de stat.

(4) Pot beneficia de tratament balnear și alte categorii de *pensionari* și asigurați, în limitele fondului alocat pentru tratament balnear, cu suportarea de către beneficiar a unei părți din costul biletului de tratament balnear.

(5) Criteriile pe baza cărora se acordă bilete pentru tratament balnear, precum și nivelul cotei de participare individuală a asiguraților se aprobă anual de CNPAS.

(6) *Locurile la tratament balnear vor fi asigurate în unitățile de tratament din proprietatea CNPAS și, în completare, prin contracte încheiate, potrivit legii, cu alte unități de profil. La încheierea contractelor, se va ține seama de gradul de solicitare al stațiunii și de categoria de confort oferită, precum și de nivelul maxim al tarifelor, ce poate fi suportat din bugetul asigurărilor sociale de stat stabilit de CNPAS.*

(7) *Criteriile pe baza cărora se acordă biletele de odihnă, precum și nivelul cotei de participare individuală a asiguraților se aprobă prin hotărâre a Guvernului.*

(8) *Plata serviciilor aferente biletelor de tratament balnear și biletelor de odihnă utilizate se realizează de CNPAS.*

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr. 49/2001

SECȚIUNEA a 3-a

Indemnizația de maternitate

ART. 118

(1) Asiguratele au dreptul, pe o perioadă de 126 de zile calendaristice, la concediu pentru sarcină și lăuzie, perioadă în care beneficiază de indemnizație de maternitate.

(2) De aceleași drepturi beneficiază și femeile care au încetat plata contribuției de asigurări sociale, în condițiile prezentei legi, dar care nasc în termen de 9 luni de la data pierderii calității de asigurat.

ART. 119

(1) Concediul pentru sarcină se acordă pe o perioadă de 63 de zile înainte de naștere, iar concediul pentru lăuzie pe o perioadă de 63 de zile după naștere.

(2) Concediile pentru sarcină și lăuzie se compensează între ele, în funcție de recomandarea medicului și de opțiunea persoanei beneficiare.

(3) Persoanele cu handicap asigurate beneficiază, la cerere, de concediu pentru sarcină, începând cu luna a 6-a de sarcină.

(4) În cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului de lăuzie, indemnizația de maternitate se acordă pe toată durata acestuia.

^IART. 120

(1) **Cuantumul lunar al indemnizației de maternitate este de 85% din baza de calcul stabilită conform art. 99 alin. (1).**

(2) Indemnizația de maternitate se suportă integral din bugetul asigurărilor sociale de stat.

SECȚIUNEA a 4-a

Indemnizația pentru creșterea copilului sau îngrijirea copilului bolnav

^{II}ART. 121

(1) Asigurații au dreptul la:

a) **concediu și** indemnizație pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani și, în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea vârstei de 3 ani;

b) **concediu și** indemnizație pentru îngrijirea copilului bolnav în vârstă de până la 7 ani, iar în cazul copilului cu handicap, pentru afecțiunile intercurrente, până la împlinirea vârstei de 18 ani.

(2) Indemnizațiile prevăzute la alin. (1) se suportă integral din bugetul asigurărilor sociale de stat.

^IART. 122

(1) **Beneficiază, la cerere, de indemnizația pentru creșterea copilului, opțional, unul dintre părinți, dacă solicitantul îndeplinește condițiile de stagiu de cotizare prevăzute la art. 98 alin. (4).**

(2) **Beneficiază de indemnizația pentru îngrijirea copilului bolnav, opțional, unul dintre părinți, dacă solicitantul îndeplinește condițiile de stagiu de cotizare prevăzute la art. 98 alin. (2).**

(3) **Beneficiază de aceleași drepturi, dacă îndeplinește condițiile cerute de lege pentru acordarea acestora, și asiguratul care, în condițiile legii, a adoptat, a fost numit tutore, căruia i s-au încredințat copii sau i-au fost dați în plasament.**

^{II}ART. 123

(1) Indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani se acordă, la cerere, pe baza livretului de familie **sau a certificatului de naștere.**

(2) Indemnizația pentru creșterea copilului cu handicap până la împlinirea vârstei de 3 ani se acordă, la cerere, pe baza livretului de familie **sau a certificatului de naștere, precum și** a certificatului de persoană cu handicap, emise în condițiile legii.

(3) Indemnizația pentru îngrijirea copilului bolnav în vârstă de până la 7 ani sau a copilului cu handicap cu afecțiuni intercurrente până la împlinirea vârstei de 18 ani se acordă pe baza certificatului de concediu medical eliberat de medicul de familie și a certificatului pentru persoanele cu handicap emis, în condițiile legii, după caz.

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr. 49/2001

ART. 124

Durata de acordare a indemnizației prevăzute la art. 121 alin. (1) lit. b) este de 14 zile calendaristice pe an pentru un copil, cu excepția situațiilor în care copilul contractează boli contagioase, este imobilizat în aparat gipsat sau este supus unor intervenții chirurgicale; durata concediului medical în aceste cazuri va fi stabilită de medicul de familie.

III ART. 125

(1) Cuquantumul brut lunar al indemnizației prevăzute la art. 121 alin. (1) lit. a) și b) este de 85% din baza de calcul stabilită conform art. 99.

(2) Pentru drepturile care se stabilesc după data de 31 decembrie 2003 cuantumul brut lunar al indemnizației prevăzute la art. 121 alin. (1) lit. a) este de 85% din salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

SECȚIUNEA a 5-a

Ajutorul de deces

II ART. 126

(1) În cazul decesului asiguratului sau al pensionarului, beneficiază de ajutor de deces o singură persoană care **care face dovada că a suportat cheltuielile ocazionate de deces și care** poate fi, după caz, soțul supraviețuitor, copilul, părintele, tutorele, curatorul, moștenitorul, în condițiile dreptului comun sau, în lipsa acesteia, **oricare** persoană **care face această dovadă**.

(2) Cuantumul ajutorului de deces se stabilește anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat și nu poate fi mai mic decât valoarea salariului mediu brut pe economie prognozat și făcut public de către CNPAS, conform prevederilor art. 5 alin. (3).

II ART. 127

(1) Asiguratul sau pensionarul beneficiază de ajutor de deces în cazul decesului unui membru de familie aflat în întreținerea sa și care nu are un drept propriu de asigurări sociale.

(2) Se consideră membru de familie, în sensul prezentei legi:

a) soțul;

b) copiii proprii, copiii adoptați, copiii aflați în plasament familial sau cei încredințați spre creștere și educare familiei, în vârstă de până la 18 ani sau, dacă își continuă studiile, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 ani, **precum și copiii incapabili de muncă, indiferent de vârstă, dacă și-au pierdut capacitatea de muncă înaintea vârstelor menționate;**

c) părinții și bunicii oricărui dintre soți.

(3) Ajutorul de deces convenit pentru un membru de familie reprezintă jumătate din cuantumul prevăzut la art. 126 alin. (2).

ART. 128

Ajutorul de deces se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat și se acordă, la cerere, pe baza certificatului de deces.

SECȚIUNEA a 6-a

Alte dispoziții privind drepturile de asigurări sociale

I ART. 129

În cazul în care angajatorul își încetează activitatea sau a expirat termenul pentru care a fost încheiat contractul individual de muncă al asiguratului, drepturile de asigurări sociale prevăzute la art. 98 alin. (1) lit. a), c), d), e) și f) și la art. 109 alin. (1) lit. c), care s-au născut anterior ivirii acestor situații, se achită din bugetul asigurărilor sociale de stat de către casele teritoriale de pensii, urmând să fie recuperate de la angajator, după caz, conform legii.

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr. 49/2001

^{III} OUG nr. 23/2003

ART. 130

Pentru persoana asigurată care se regăsește în două sau mai multe situații prevăzute la art. 5 și care desfășoară activitate în mai multe unități, în fiecare fiind asigurată conform prezentei legi, indemnizațiile de asigurări sociale se calculează și se plătesc, după caz, de fiecare angajator sau de casele teritoriale de pensii, în condițiile legii.

ART. 131

Durata concediilor medicale pentru tuberculoză, sarcină, lăuzie și îngrijirea copilului bolnav nu diminuează numărul zilelor de concediu medical acordate unui asigurat pentru celelalte afecțiuni.

ART. 132

(1) Concediile medicale acordate cu întrerupere între ele se iau în considerare separat, durata lor necumulându-se, iar plata se suportă conform art. 101 și 102.

(2) În situația în care, în aceeași lună, un asigurat are două sau mai multe concedii medicale pentru afecțiuni diferite, fără întrerupere între ele, indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se calculează și se suportă separat, iar plata se face conform art. 101 și 102.

III ART. 133

(1) Calculul și plata indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art. 98 alin. (1) lit. a), b), c) și e) se fac pe baza certificatului medical eliberat în condițiile legii, care constituie ordin de plată sau după caz, pe baza cererii, însoțită de documente doveditoare, în cazul indemnizației prevăzute la art. 98 alin. (1) lit. d).

(2) Calculul și plata indemnizației de asigurări sociale se fac lunar de către:

a) angajator, cel mai târziu o dată cu lichidarea drepturilor salariale pe luna respectivă, pentru asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I și II;

b) instituția care administrează bugetul asigurărilor pentru șomaj, în termen de 3 zile de la data depunerii certificatului medical, sau după caz, a cererii pentru acordarea indemnizației pentru creșterea copilului, în cazul șomerilor;

c) casa teritorială de pensii, în termen de 3 zile de la data depunerii certificatului medical sau a cererii pentru acordarea indemnizației pentru creșterea copilului, pentru asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. IV, V și alin. (2).

(3) Cuantumul indemnizațiilor de asigurări sociale acordate pe o perioadă mai mare de 90 de zile se poate indexa o dată cu indexarea valorii punctului de pensie în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului.

II Art.133¹

(1) *Calculul și plata indemnizațiilor de asigurări sociale se pot face și de către CNPAS sau casele teritoriale de pensii, pentru sumele care se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat.*

(2) *Metodologia de aplicare a alin. (1) se stabilește prin ordin al ministrului muncii și solidarității sociale.*

ART. 134

CNPAS, pe baza normelor metodologice emise, efectuează, prin intermediul caselor teritoriale de pensii, controlul asupra corectitudinii acordării concediilor medicale, respectării programelor recuperatorii și oportunității stabilirii acestora.

I, II ART. 135

Ajutorul de deces se achită în termen de 24 de ore de la solicitare de către:

a) **angajator, în cazul decesului asiguratului prevăzut la art. 5 alin. (1) pct. I și II, respectiv al unui membru de familie al acestuia;**

b) instituția care gestionează bugetul Fondului pentru plata ajutorului de șomaj, în cazul decesului șomerului, respectiv al unui membru de familie al acestuia;

c) **casa teritorială de pensii, în cazul decesului pensionarului sau al asiguratului prevăzut la art. 5 alin. (1) pct. IV, V sau alin. (2), respectiv al unui membru de familie al acestuia.**

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr. 49/2001

^{III} OUG nr. 23/2003

ART. 136

(1) Indemnizațiile de asigurări sociale se achită beneficiarului, reprezentantului legal sau mandatarului desemnat prin procură specială de către acesta.

(2) Indemnizațiile de asigurări sociale cuvenite pentru luna în curs și neachitate asiguratului decedat se plătesc soțului supraviețuitor, copiilor, părinților sau, în lipsa acestora, persoanei care dovedește că l-a îngrijit până la data decesului.

ART. 137

(1) Indemnizațiile și ajutoarele de asigurări sociale pot fi solicitate, pe baza actelor justificative, în termenul de prescripție de 3 ani, calculat de la data la care beneficiarul era în drept să le solicite.

(2) Cuantumul indemnizațiilor și ajutoarelor de asigurări sociale solicitate potrivit alin. (1) se achită la nivelul cuvenit pentru perioada prevăzută în certificatul medical neonorat sau, după caz, la data decesului, înscrisă în certificatul de deces.

ART. 138

(1) Plata indemnizațiilor de asigurări sociale încetează începând cu ziua următoare celei în care:

- a) beneficiarul a decedat;
- b) beneficiarul nu mai îndeplinește condițiile legale pentru acordarea indemnizațiilor;
- c) beneficiarul și-a stabilit domiciliul pe teritoriul altui stat cu care România nu are încheiată convenție de asigurări sociale;
- d) beneficiarul și-a stabilit domiciliul pe teritoriul unui stat cu care România a încheiat convenție de asigurări sociale, dacă în cadrul acesteia se prevede că indemnizațiile se plătesc de către celălalt stat.

(2) Plata indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art. 121 alin.(1) lit.a) se suspendă la cererea beneficiarului sau pe perioada în care acesta este decăzut din drepturile părintești, respectiv din dreptul de a fi tutore, sau în cazul în care copilul este abandonat ori internat într-o instituție de ocrotire.

(3) Reluarea în plată a indemnizației de asigurări sociale suspendate potrivit alin. (2) se face la cerere, începând cu ziua următoare celei în care a încetat cauza suspendării.

(4) (ABROGAT OUG 9) La reluarea în plată a indemnizației prevăzute la art. 121 alin.(1) lit.a), suspendată la cerere, pe o durată de cel puțin 6 luni, cuantumul indemnizației se poate recalcula în condițiile prevăzute de prezenta lege.

CAP. 6

Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale

ART. 139

(1) CNPAS este instituție publică autonomă de interes național, cu personalitate juridică, care administrează și gestionează sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

(2) Sediul CNPAS este în municipiul București.

(3) Casa de pensii a municipiului București și casele județene de pensii sunt servicii publice, învestite cu personalitate juridică.

SECȚIUNEA 1

Organizarea CNPAS

ART. 140

(1) Conducerea CNPAS este formată din președinte și consiliul de administrație, compus din 19 persoane, dintre care un președinte și 18 membri.

(2) Un secretar de stat în Ministerul Muncii și Solidarității Sociale este președintele CNPAS, îndeplinind și funcția de președinte al consiliului de administrație.

(3) Ministrul muncii și solidarității sociale este ordonator de credite pentru bugetul asigurărilor sociale de stat și va delega atribuțiile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare pentru ordonatorul principal de credite bugetare conducătorului executiv al CNPAS.

(4) Membrii consiliului de administrație sunt reprezentanți ai Guvernului, patronatului și asiguraților,

^{II} OUG nr. 49/2001

^{IV} OUG nr. 294/2000

după cum urmează:

- a) 5 reprezentanți ai Guvernului, desemnați de ministrul muncii și solidarității sociale;
- b) 5 reprezentanți ai patronatului, desemnați de asociațiile patronale reprezentative la nivel național;
- c) 8 reprezentanți ai asiguraților, dintre care:
 - 5 reprezentanți ai sindicatelor, desemnați de organizațiile sindicale reprezentative la nivel național;
 - 3 reprezentanți ai pensionarilor, desemnați de organizațiile naționale ale pensionarilor.

(5) Sunt reprezentative la nivel național asociațiile patronale și organizațiile sindicale care îndeplinesc condițiile prevăzute de Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată.

(6) Membrii consiliului de administrație sunt desemnați pe o perioadă de 4 ani.

(7) Consiliul de administrație funcționează în mod legal în prezența a cel puțin 13 dintre membrii săi.

(8) Membrii consiliului de administrație pot fi revocați de cei care i-au desemnat.

(9) Mandatul președintelui încetează la încheierea exercitării funcției de secretar de stat, prin demisie sau prin deces.

II ART. 141

(1) CNPAS își elaborează statutul propriu care se aprobă prin hotărâre a Guvernului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Statutul va cuprinde în mod obligatoriu atribuțiile consiliului de administrație, ale președintelui CNPAS, modul de organizare și funcționare a CNPAS, *precum și atribuțiile* caselor teritoriale de pensii.

II ART. 142

Cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului public se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat, în limita unui procent de 3% aplicat asupra cheltuielilor anuale totale prevăzute prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, *inclusiv asupra cheltuielilor din alte surse atrase, în condițiile legii.*

IV ART. 143

Salarizarea personalului CNPAS, al caselor teritoriale de pensii, precum și indemnizațiile membrilor consiliului de administrație se stabilesc prin lege.

SECȚIUNEA a 2-a

Atribuțiile CNPAS

II ART. 144

În aplicarea prevederilor prezentei legi CNPAS îndeplinește următoarele atribuții:

a) *îndrumă și controlează modul de aplicare a dispozițiilor legale de către casele teritoriale de pensii, îndrumă și verifică persoanele juridice și fizice cărora le revin drepturi și obligații care decurg din prezenta lege;*

b) furnizează datele necesare pentru fundamentarea și elaborarea bugetului asigurărilor sociale de stat;

c) prezintă Guvernului și partenerilor sociali rapoarte cu privire la modul de administrare a bugetului asigurărilor sociale de stat;

d) publică bianual raportul său de activitate;

e) colectează și virează contribuțiile de asigurări sociale și alte tipuri de contribuții, potrivit dispozițiilor legale în vigoare;

f) *urmărește încasarea veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat; organizează, îndrumă și controlează activitatea privind executarea creanțelor bugetare, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.*

g) ia măsuri, în condițiile legii, pentru dezvoltarea și administrarea eficientă a patrimoniului sistemului public, precum și pentru asigurarea integrității acestuia;

h) ia măsuri, în condițiile legii, pentru protecția fondurilor de asigurări sociale;

i) asigură evidența la nivel național a tuturor contribuabililor la sistemul public;

j) asigură evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale la nivel național, pe baza codului personal de asigurări sociale;

k) certifică anual stagiul de cotizare și punctajul pentru fiecare asigurat;

l) îndrumă și controlează activitatea de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă;

m) aplică prevederile convențiilor internaționale de asigurări sociale la care România este parte;

n) dezvoltă relații cu organisme similare în domeniul asigurărilor sociale din alte țări, în baza convențiilor încheiate de statul român;

^{II} OUG nr. 49/2000

^{IV} OUG nr.294/2000

o) organizează selecția, pregătirea și perfecționarea profesională a personalului din domeniul asigurărilor sociale;

p) asigură introducerea, extinderea, întreținerea și protecția sistemelor automate de calcul și de evidență;

r) asigură reprezentarea în fața instanțelor judecătorești în litigiile în care este implicată ca urmare a aplicării dispozițiilor prezentei legi;

s) îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin dispoziții legale.

IV ART. 144¹

Realizarea atribuțiilor ce revin CNPAS, potrivit legii, este supusă controlului Ministerului Muncii și Solidarității Sociale.

CAP. 7

Răspunderea juridică

ART. 145

Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.

SECȚIUNEA 1

Infrațiuni

ART. 146

Fapta persoanei care dispune utilizarea în alte scopuri și nevirarea la bugetul asigurărilor sociale de stat a contribuției de asigurări sociale, reținută de la asigurat, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

ART. 147

Completarea formularelor tip privind contribuția de asigurări sociale de către funcționar cu date nereale, având ca efect denaturarea evidențelor privind asigurații, stagiul de cotizare sau contribuția de asigurări sociale ori efectuarea de cheltuieli nejustificate din bugetul asigurărilor sociale de stat constituie infracțiune de fals intelectual și se pedepsește potrivit prevederilor Codului penal.

SECȚIUNEA a 2-a

Contravenții

II, IV ART. 148

Constituie contravenție următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni:

a) nedepunerea la termen a declarației prevăzute la art. 6 alin. (1);

b) nedepunerea la termen a declarației de asigurare prevăzute la art. 6 alin. (2);

c) nerespectarea cotelor de contribuție de asigurări sociale stabilite conform art. 18 alin. (3) și art. 21;

d) nerespectarea metodologiei de încadrare în condiții deosebite de muncă, conform art. 19 alin. (2) - (5);

e) nerespectarea prevederilor art. 23, 24 și 25 privind baza de calcul a contribuției de asigurări sociale;

f) nerespectarea prevederilor art. 31 privind majorările de întârziere la plata contribuției de asigurări sociale;

g) nerespectarea prevederilor art. 96 privind obligația anunțării modificărilor survenite pentru acordarea pensiei;

h) neachitarea de către angajator a indemnizațiilor de asigurări sociale care se suportă din fonduri proprii, conform prevederilor art. 101 și 102;

i) calculul și plata eronată ale indemnizațiilor și ajutoarelor de asigurări sociale de către instituția care efectuează plata conform prevederilor art. 133 și 135;

j) nerespectarea prevederilor art. 189;

k) nevirarea, în condițiile legii, la bugetul asigurărilor sociale de stat a contribuției de asigurări sociale

^{II} OUG nr. 49/2001

^{IV} OUG nr. 294/2000

la termenle prevăzute la art. 29;

k¹) nevirarea, în condițiile legii, la bugetul asigurărilor sociale de stat a contribuției de asigurări sociale de stat, timp de 3 luni consecutiv;

l)) *refuzul de a pune la dispoziție organelor de control ale Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, ale direcțiilor teritoriale de muncă și solidaritate socială și personalului împuternicit al CNPAS și al caselor teritoriale de pensii documentele justificative și actele de evidență necesare în vederea stabilirii obligațiilor de asigurări sociale, precum și în vederea recuperării creanțelor prin executare silită.*

II ART. 149

Contravențiile prevăzute la art. 148 se sancționează după cum urmează:

- a) *cele prevăzute la lit. b), c), f), g) și i), cu amendă de la 3.000.000 lei la 6.000.000 lei;*
- b) *cele prevăzute la lit. a), d), e), h), j), k) și l), cu amendă de la 15.000.000 lei la 50.000.000 lei.*
- c) *cele prevăzute la lit. k¹), cu amendă de la 50.000.000 lei la 100.000.000 lei.*

ART. 150

Nivelul amenzilor, prevăzut la art. 149, va fi actualizat prin hotărâre a Guvernului.

II ART. 151

(1) *Constatarea contravențiilor prevăzute la art. 148 lit. c), e), f), h), i), k) și k¹) și aplicarea amenzilor corespunzătoare se fac de către organele de control ale Ministerului Muncii și Solidarității Sociale și ale direcțiilor teritoriale de muncă și solidaritate socială.*

(2) *Constatarea contravențiilor prevăzute la art. 148 lit. a) b), d), g), i), j) și l) și aplicarea amenzilor corespunzătoare se fac de către personalul împuternicit al CNPAS și al caselor teritoriale de pensii, desemnat prin decizie a președintelui CNPAS.*

(3) *Prin reținerea unei cote de 15% din valoarea amenzilor aplicate și încasate se constituie un fond pentru acordarea de stimulente categoriilor de personal prevăzute la alin. (1) și (2).*

ART. 152

Amenzile contravenționale, aplicate conform prezentei legi, constituie venituri la bugetul asigurărilor sociale de stat.

ART. 153

(1) Dispozițiile prezentei legi, referitoare la stabilirea și sancționarea contravențiilor, se completează cu prevederile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, cu modificările ulterioare.

(2) Dispozițiile prezentei legi, referitoare la obligațiile față de bugetul asigurărilor sociale de stat, se completează cu prevederile Legii nr. 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale.

CAP. 8

Jurisdicția asigurărilor sociale

ART. 154

(1) Jurisdicția asigurărilor sociale se realizează prin tribunale și curți de apel.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se organizează secții de asigurări sociale sau, după caz, complete specializate pentru asigurări sociale la nivelul tribunalelor și curților de apel, cu respectarea condițiilor prevăzute de Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările ulterioare.

(3) Pentru aplicarea dispozițiilor alin. (1) și (2) numărul maxim de posturi de judecători și personal de specialitate auxiliar se suplimentează prin hotărâre a Guvernului.

ART. 155

Tribunalele soluționează în primă instanță litigiile privind:

- a) modul de calcul și de depunere a contribuției de asigurări sociale;
- b) modul de stabilire a majorărilor de întârziere;
- c) înregistrarea, evidența și certificarea contribuției de asigurări sociale;
- d) deciziile de pensionare;
- e) refuzul nejustificat de rezolvare a unei cereri privind drepturile de asigurări sociale;
- f) modul de stabilire și de plată a pensiilor, a indemnizațiilor și a altor drepturi de asigurări sociale;
- g) plângerile împotriva proceselor-verbale de contravenții încheiate conform prezentei legi;

^{II} OUG nr. 49/2001

- h) contestațiile împotriva măsurilor de executare silită, dispuse în baza prezentei legi;
- i) alte drepturi și obligații de asigurări sociale născute în temeiul prezentei legi.

ART. 156

Cererile îndreptate împotriva CNPAS sau împotriva caselor teritoriale de pensii se adresează instanței în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau sediul reclamantul. Celelalte cereri se adresează instanței în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau sediul pârâtul.

ART. 157

- (1) Împotriva hotărârilor tribunalelor se poate face recurs la curtea de apel competentă.
- (2) Hotărârile curților de apel, precum și hotărârile tribunalelor, neatacate cu recurs în termen, sunt definitive și irevocabile.

ART. 158

Prevederile prezentei legi, referitoare la jurisdicția asigurărilor sociale, se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă și ale Legii nr. 92/1992, republicată, cu modificările ulterioare.

ART. 159

Cererile în fața oricăror organe sau instanțe, precum și toate actele procedurale în legătură cu litigiile, având ca obiect drepturi sau obligații de asigurări sociale, sunt scutite de orice fel de taxă de timbru.

CAP. 9

Dispoziții tranzitorii

II ART. 160

(1) Vechimea în muncă recunoscută pentru stabilirea pensiilor până la intrarea în vigoare a prezentei legi constituie stagiul de cotizare.

(2) Constituie stagiul de cotizare și perioadele în care, anterior intrării în vigoare a prezentei legi, o persoană:

- a) s-a aflat în una dintre situațiile prevăzute la art. 38;
- b) a beneficiat de prevederile Decretului-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările ulterioare.

(3) Constituie stagiul de cotizare și timpul util la pensie realizat de agricultori, în condițiile reglementate de Legea nr. 80/1992 privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor, republicată, cu modificările ulterioare, precum și cel realizat anterior apariției Legii nr. 80/1992.

(4) Persoanele cărora până la data intrării în vigoare a prezentei legi nu li s-a calculat timpul util în baza Legii nr. 80/1992, republicată, cu modificările ulterioare, vor putea solicita caselor teritoriale de pensii stabilirea timpului util.

(5) Dovada vechimii în muncă, a timpului util la pensie pentru agricultori și a duratei de asigurare, realizată până la intrarea în vigoare a prezentei legi, se face cu carnetul de muncă, carnetul de asigurări sociale sau cu alte acte prevăzute de lege, pe baza cărora se poate stabili că s-a achitat contribuția de asigurări sociale.

(6) Certificarea stagiului de cotizare, realizat anterior intrării în vigoare a prezentei legi, se realizează de către CNPAS prin casele teritoriale de pensii, pe măsura preluării datelor din actele doveditoare prevăzute la alin. (5).

ART. 161

(1) În cazul în care în carnetul de muncă, în carnetul de asigurări sociale sau în oricare alt act prevăzut de lege au fost înregistrate salarii pe oră sau salarii pe zi, salariile lunare se vor calcula prin înmulțirea salariilor orare sau, după caz, zilnice cu numărul mediu de ore pe lună, respectiv cu numărul mediu de zile lucrătoare pe lună din perioadele respective, astfel:

- a) 25,5 zile (204 ore) pe lună, pentru perioadele anterioare datei de 1 ianuarie 1978;
- b) 24,5 zile (196 de ore) pe lună, pentru perioada 1 ianuarie 1978 - 1 martie 1990;
- c) 23,6 zile (189 de ore) pe lună, pentru perioada 1 martie 1990 - 30 septembrie 1990;
- d) 21,25 zile (170 de ore) pe lună, pentru perioada 1 octombrie 1990 - 1 ianuarie 1997;
- e) 21,16 zile (169,33 de ore) pe lună, pentru anul 1997;
- f) 21,25 zile (170 de ore) pe lună, pentru anul 1998;
- g) 21,50 zile (172 de ore) pe lună, pentru anul 1999;

h) pentru anul 2000 și în continuare numărul mediu de zile și, respectiv, de ore lucrătoare pe luni se vor calcula conform prevederilor Legii nr. 75/1996 pentru stabilirea zilelor de sărbătoare legală în care nu se lucrează.

(2) În condițiile în care, pentru o anumită perioadă, în carnetul de muncă nu sunt înregistrate drepturile salariale, asiguratul poate prezenta acte doveditoare de certificare. În caz contrar drepturile salariale luate în

^{II} OUG nr. 49/2001

calcul se consideră egale cu salariul minim brut pe economie, în vigoare în perioada respectivă.

II ART. 162

(1) Pentru persoanele asigurate în alte sisteme de asigurări sociale, integrate în sistemul asigurărilor sociale de stat până la data intrării în vigoare a prezentei legi, la determinarea punctajului se ia în calcul, după caz, salariul minim pe economie, venitul asigurat stipulat în contractul de asigurare la care s-a achitat contribuția de asigurări sociale sau salariul, inclusiv celelalte drepturi, înregistrate în carnetul de muncă.

(2) *Punctajul anual pentru fiecare an util realizat în cadrul fostelor unități agricole cooperatiste, precum și pentru fiecare an de contribuție realizat de țărani cu gospodărie individuală din zonele necooperativizate, până la data intrării în vigoare a Legii nr. 80/1992, republicată, cu modificările ulterioare, reprezintă 0,25 puncte.*

(3) Pentru perioadele de contribuție realizate conform Legii nr. 80/1992, republicată, cu modificările ulterioare, și până la intrarea în vigoare a prezentei legi, la determinarea punctajului anual se ia în calcul venitul asigurat la care s-a plătit contribuția de asigurări sociale.

II ART. 163

(1) Pentru perioadele asimilate, care au constituit vechime în muncă utilă la pensie considerată în condițiile legii până la intrarea în vigoare a prezentei legi, la determinarea punctajului anual al asiguratului se utilizează, după caz, salariul minim pe economie brut sau net, respectiv salariul de bază minim brut pe țară din perioadele respective.

(2) Sunt exceptate de la prevederile alin. (1) perioadele recunoscute în condițiile Decretului-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările ulterioare, pentru care la determinarea punctajului anual al asiguratului se utilizează echivalentul a 1,5 salarii minime pe economie brute sau nete, după caz, din perioadele respective.

(3) *Prevederile alin. (1), referitoare la stabilirea punctajului anual, se aplică și în cazul perioadelor în care, anterior intrării în vigoare a prezentei legi, o persoană s-a aflat în una dintre situațiile prevăzute la art. 38.*

II ART. 164

(1) La determinarea punctajelor anuale, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, se utilizează salariile brute sau nete, după caz, în conformitate cu modul de înregistrare a acestora în carnetul de muncă, astfel:

- a) salariile brute, până la data de 1 iulie 1977;
- b) salariile nete, de la data de 1 iulie 1977 până la data de 1 ianuarie 1991;
- c) salariile brute, de la data de 1 ianuarie 1991.

(2) *La determinarea punctajelor anuale, pe lângă salariile prevăzute la alin. (1) se au în vedere și sporurile care au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă.*

(3) *La determinarea punctajelor anuale, pe lângă salariile prevăzute la alin.(1) se au în vedere și sporurile cu caracter permanent, care, după data de 1 aprilie 1992 au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă sau sunt dovedite cu adeverințe eliberate de unități, conform legislației în vigoare. Sporul de vechime care se utilizează la stabilirea punctajelor anuale este următorul:*

a) *perioada 01.03.1970 până la 01.09.1983:*

- 3% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 5 – 10 ani;*
- 5% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 10 – 15 ani;*
- 7% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 15 – 20 ani;*
- 10% pentru o vechime în muncă totală de peste 20 de ani.*

b) *perioada 1 septembrie 1983 – 1 aprilie 1992:*

- 3% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 3 – 5 ani;*
- 6% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 5 – 10 ani;*
- 9% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 10 – 15 ani;*
- 12% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 15 – 20 de ani;*
- 15% pentru o vechime în muncă totală de peste 20 de ani.*

(4) *Pentru perioada de după 1 aprilie 1992, sporul de vechime utilizat la stabilirea punctajelor anuale este cel înregistrat în carnetul de muncă.*

(5) *Salariile anuale medii și minime pe economie, brute sau nete, după caz, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, sunt prezentate în anexele nr. 6 și nr. 7.*

(6) *Pentru perioadele anterioare anului 1938, cât și pentru perioada cuprinsă între 1939 – 1946 inclusiv, la stabilirea punctajului mediu anual se utilizează salariul mediu anual corespunzător anului 1938.*

(7) *Pentru perioadele anterioare anului 1949, se va utiliza salariul minim corespunzător anului 1949.*

(8) Prevederile alin. (2) – (7) se aplică la cerere și persoanelor ale căror drepturi de pensie au fost stabilite în perioada 1 aprilie 2001 până la data intrării în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență.

ART. 165

(1) Asigurații care au contribuit la Fondul pentru pensia suplimentară cu 2%, 3%, respectiv 5%, beneficiază de o creștere a punctajului, determinat prin aplicarea următoarelor procente la punctajele anuale realizate în aceste perioade, astfel:

- a) 16% pentru perioada 1 ianuarie 1967 - 1 ianuarie 1973;
- b) 13% pentru perioada 1 ianuarie 1973 - 1 ianuarie 1978;
- c) 14% pentru perioada 1 ianuarie 1978 - 1 iulie 1986;
- d) 21% pentru perioada 1 iulie 1986 - 1 noiembrie 1990;
- e) 15% pentru perioada 1 noiembrie 1990 - 1 aprilie 1991;
- f) 14% pentru perioada 1 aprilie 1991 - 1 aprilie 1992;
- g) 13% pentru perioada 1 aprilie 1992 - 1 ianuarie 1999;
- h) 22% pentru perioada 1 ianuarie 1999 - 1 februarie 1999;
- i) 17% pentru perioada de după 1 februarie 1999.

(2) Asigurații care au contribuit cu 4% la Fondul pentru pensia suplimentară beneficiază de o creștere a punctajului, determinat prin aplicarea următoarelor procente la punctajele anuale realizate în aceste perioade, astfel:

- a) 26% pentru perioada 1 iulie 1977 - 1 ianuarie 1978;
- b) 28% pentru perioada 1 ianuarie 1978 - 1 iulie 1986.

ART. 166

Punctajul anual realizat până la intrarea în vigoare a prezentei legi nu este supus plafonării prevăzute la art. 78.

^{II}ART. 167

(1) De la data intrării în vigoare a prezentei legi și până la data în care stagiile complete de cotizare cerute sunt de 30 de ani pentru femei și 35 de ani pentru bărbați:

a) persoanele care au desfășurat activități încadrate prin prezenta lege în condiții deosebite de muncă beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 42, în raport cu vârstele standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 3;

b) persoanele care au desfășurat activități încadrate prin prezenta lege în condiții speciale de muncă beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare în condițiile prevăzute în anexele nr. 4 și 5.

(2) Pentru perioada aprilie 2001 – noiembrie 2014, vârsta standard de pensionare și stagiul complet de cotizare, în înțelesul art. 49 și art. 50, sunt cele prevăzute în anexa nr. 3, la care asiguratul ar avea dreptul la pensie pentru limită de vârstă în raport cu data nașterii.

^{II}ART. 167¹

(1) Într-un interval de 5 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, persoanele care au desfășurat activități încadrate în grupa I de muncă, conform legislației anterioare, pot solicita pensie pentru limită de vârstă cu reducerea vârstelor standard de pensionare, conform tabelului nr. 4.

TABELUL Nr. 4

Stagiul de cotizare realizat efectiv, conform legislației anterioare, în grupa I de muncă (ani împliniți)	Reducerea vârstelor standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 3 (ani) (luni)	
2	1	2
4	2	5
6	3	7
8	4	10
10	6	0
12	7	2
14	8	5
16	9	7
18	10	10

^{II} OUG nr. 49/2001

20	12	0
22	13	0
24	14	0
26 și peste	15	0

(2) *Vârstele de pensionare reduse conform prevederilor alin. (1), nu pot fi mai mici de 50 de ani.*

(3) *Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul asiguraților prevăzuți la art. 20, dacă acestea sunt mai avantajoase decât cele stipulate în anexele nr. 4 și 5.*

(4) *Vârstele standard de pensionare din care se face reducerea prevăzută în tabelul nr. 4 sunt cele corespunzătoare anului, respectiv lunii în care se deschide dreptul de pensie, prevăzute în anexa nr. 3, în condițiile realizării stagiului complet de cotizare corespunzător anului, respectiv lunii în care se deschide dreptul de pensie.*

(5) *Reducerea vârstelor standard de pensionare în baza tabelului nr. 4 nu poate fi cumulată cu celelalte reduceri prevăzute de prezenta lege sau de legile cu caracter special.*

^{I, II} ART. 167²

(1) *În perioada eșalonării vârstelor standard de pensionare și a stagiilor de cotizare prevăzute în anexa nr. 3, cererea de pensionare pentru limită de vârstă, pensie anticipată sau pensie anticipată parțială, împreună cu actele doveditoare, se depun de către solicitant în termen de 90 de zile de la data îndeplinirii condițiilor de pensionare, la casa teritorială de pensii în a cărei rază se află domiciliul acestuia.*

(2) *În cazul persoanelor prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. I, II și III, cererea de pensionare împreună cu actele doveditoare se depun de către angajator sau instituția care efectuează plata drepturilor de șomaj, după caz, în termen de 90 de zile de la data îndeplinirii condițiilor de pensionare, la casa teritorială de pensii în raza căreia se află domiciliul asiguratului.*

(3) *Drepturile de pensii se acordă și se plătesc în condițiile prevăzute la art. 83, în raport cu termenul prevăzut la alin. (1) și alin. (2).*

^{II} ART. 168

(1) *Guvernul va lua măsuri de corelare a tuturor categoriilor de pensii, având în vedere schimbările produse în baza de calcul a acestora începând cu anul 1991, ca urmare a trecerii la salarii individuale brute, a luării în considerare a sporurilor cu caracter permanent, precum și a majorării salariilor în sectorul bugetar sau negocierii acestora la societăți comerciale și regii autonome.*

(2) *Metodologia de corelare a pensiilor în condițiile prevăzute la alin. (1) va fi stabilită prin hotărâre a Guvernului, în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.*

(3) *După intrarea în vigoare a prezentei legi, pe baza analizei rezultatelor corelării aplicate conform prevederilor alin. (1) și (2) Guvernul poate adopta măsuri suplimentare de corelare a pensiilor stabilite pe baza legislației anterioare.*

(4) *Programul și metodologia de corelare a pensiilor, potrivit prevederilor alin. (3), se stabilesc prin hotărâri ale Guvernului.*

(5) *În cazul pensiilor de asigurări sociale ale agricultorilor, stabilite anterior datei de 29 iulie 1992, corelarea pensiilor se face pe baza determinării timpului util, conform metodologiei care a fost folosită la aplicarea prevederilor Legii nr. 80/1992, republicată, cu modificările ulterioare.*

ART. 169

(1) *Pensia poate fi recalculată prin adăugarea stagiilor de cotizare nevalorificate la stabilirea acesteia.*

(2) *Cererea de recalculare a pensiei urmează aceleași reguli procedurale privind soluționarea și contestarea, prevăzute pentru cererea de pensionare.*

(3) *Pensia recalculată se acordă începând cu luna următoare celei în care s-a depus cererea de recalculare.*

ART. 170

(1) *Pentru perioadele anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, în care o persoană a fost asigurată simultan la două sau mai multe sisteme de asigurări sociale care au fost integrate în sistemul asigurărilor sociale de stat, la stabilirea punctajului perioadele respective se iau în calcul o singură dată.*

(2) *Pentru perioadele anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, în care o persoană a fost asigurată simultan la sistemul de asigurări sociale și pensii pentru agricultori și la sistemul de asigurări sociale de stat, la stabilirea punctajului se cumulează veniturile asigurate din perioadele respective.*

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr. 49/2001

ART. 171

(1) În cazul modificării numărului de urmași după intrarea în vigoare a prezentei legi, pentru o pensie stabilită pe baza legislației anterioare, pensia pentru soțul supraviețuitor se recalculează potrivit prezentei legi, cu îndeplinirea condițiilor existente la data deciziei inițiale.

(2) *Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul pensiilor de invaliditate stabilite pe baza legislației anterioare, la modificarea încadrării într-un alt grad de invaliditate.*

ART. 172

(1) Litigiile care se referă la drepturile ce fac obiectul prezentei legi, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a acesteia, se vor judeca potrivit legii în baza căreia a fost stabilit dreptul.

(2) Până la înființarea secțiilor de asigurări sociale și a completelor specializate pentru asigurări sociale la nivelul tribunalelor și al curților de apel, cererile privind raporturile de asigurări sociale, născute în temeiul prezentei legi, se depun la instanțele competente să le soluționeze conform legislației anterioare.

ART. 173

(1) În termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României primul-ministru va numi președintele CNPAS.

(2) În termen de 30 de zile de la numirea președintelui CNPAS se constituie consiliul de administrație și se aprobă statutul CNPAS.

ART. 174

(1) În termen de 30 de zile de la data adoptării statutului CNPAS preia activitățile corespunzătoare funcționării și organizării sistemului public de la Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, direcțiile generale de muncă și solidaritate socială județene și a municipiului București, precum și de la Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperarea Capacității de Muncă și Oficiul Central de Plata Pensiilor.

(2) În termenul prevăzut la alin. (1) CNPAS preia:

a) în administrare - dotările, clădirile, spațiile și terenurile proprietate publică a statului, utilizate sau aflate în administrarea structurilor prevăzute la alin. (1), conform listei aprobate prin hotărâre a Guvernului;

b) în proprietate - casele de odihnă și tratament balnear ale țărănimii, patrimoniul fostei Uniuni Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție și al uniunilor sale județene, patrimoniul fostei Case de Asigurări Sociale și Pensii din Cooperatia Meșteșugărească și al unităților sale teritoriale, precum și elementele de patrimoniu care se află sau care se va dovedi ulterior că s-au aflat în proprietatea sistemelor de asigurări sociale integrate în sistemul asigurărilor sociale de stat.

(3) *Casele de odihnă și tratament balnear ale țărănimii, prevăzute la alin. (2) lit. b), se organizează ca societate comercială cu acționar unic, CNPAS. Unitățile din teritoriu vor funcționa ca sucursale care se vor denumi unități de tratament balnear și recuperare a capacității de muncă. Actul constitutiv al acestor societăți comerciale se aprobă prin hotărâre a Guvernului.*

(4) *CNPAS și casele teritoriale de pensii au obligația și dreptul să revendice bunurile imobile care au aparținut asigurărilor sociale, cele construite sau achiziționate din fonduri alocate de la bugetul asigurărilor sociale de stat și care au fost trecute în proprietatea statului sau a altor persoane juridice, astfel:*

a) *CNPAS se consideră urmașul de drept al Casei Centrale a Asigurărilor Sociale;*

b) *imobilele care au aparținut asigurărilor sociale aflate în proprietatea statului vor fi transmise în proprietatea sau în administrarea CNPAS prin hotărâre a Guvernului;*

c) *acțiunile în revendicare pentru reîntregirea patrimoniului se pot face atât de CNPAS cât și de casele teritoriale de pensii în a căror rază se află bunurile și elementele de patrimoniu ce urmează să fie revendicate;*

d) *toate demersurile făcute până în prezent (notificări, somații) de către CNPAS și casele teritoriale de pensii se consideră legal și corect întocmite și sunt valabile în fața instanțelor judecătorești competente potrivit legii să soluționeze respectivele cauze.*

(5) *Casele de odihnă și tratament ale țărănimii, organizate în condițiile alin. (3), vor respecta legislația în vigoare privind destinația profitului.*

ART. 175

(1) De la data constituirii consiliului de administrație și până la intrarea în vigoare a prezentei legi CNPAS organizează casele teritoriale de pensii.

(2) În termen de 30 de zile de la data adoptării statutului CNPAS preia de la Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, pe bază de protocol și bilanț contabil, bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și indicatorii aferenți cheltuielilor de personal, în raport cu numărul personalului preluat.

(3) Personalul care va fi preluat de CNPAS și de casele sale teritoriale de pensii va fi transferat în interesul serviciului de la Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și unitățile sale subordonate.

ART. 176

Până la data intrării în vigoare a prezentei legi Guvernul, autoritățile publice locale, cu sprijinul prefecturilor, vor pune la dispoziție CNPAS localurile necesare în vederea funcționării caselor teritoriale de pensii organizate potrivit prezentei legi.

IV, V ART. 177

(1) Până la intrarea în vigoare a legii salarizării prevăzute la art. 143 salarizarea personalului CNPAS, al caselor teritoriale de pensii, precum și indemnizația membrilor consiliului de administrație se stabilesc după cum urmează:

^{IV}a) salariile, precum și veniturile sub forma altor drepturi salariale pentru personalul CNPAS, al unităților din subordinea acesteia și al caselor teritoriale de pensii se stabilesc pe baza reglementărilor în vigoare aprobate pentru aparatul propriu al Ministerului Muncii și Solidarității Sociale sau, după caz, pentru unitățile din subordinea sau din administrarea acestuia;

^{IV}b) indemnizația de ședință pentru membrii consiliului de administrație este egală cu 10% din indemnizația lunară a unui secretar de stat; totalul sumelor cuvenite unui membru al consiliului de administrație ca urmare a participării la ședințe nu poate depăși într-o lună 20% din indemnizația lunară a unui secretar de stat.

^Vc) salariile, precum și veniturile sub forma altor drepturi salariale pentru personalul angajat al C.N.P.A.S., al unităților din subordinea acesteia și al caselor teritoriale de pensii se stabilesc pe baza reglementărilor în vigoare aprobate pentru aparatul propriu al Ministerului Muncii și Solidarității Sociale sau, după caz, pentru unitățile din subordinea sau din administrarea acestuia.

(2) Personalul prevăzut la art. 175 alin. (3) își va păstra salariul de bază și celelalte drepturi salariale avute anterior, dacă va ocupa aceleași funcții, grade sau trepte profesionale.

^V(3) Cheltuielile privind salarizarea personalului CNPAS și al caselor teritoriale de pensii, precum și indemnizațiile membrilor consiliului de administrație se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat.

ART. 178 ABROGAT

Până la intrarea în vigoare a prezentei legi CNPAS stabilește codul personal de asigurări sociale și modalitățile de atribuire a acestuia, care vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 179

Modelul declarației privind evidența nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat, al declarației de asigurare, al contractului de asigurare, precum și modelele celorlalte documente necesare în vederea evidenței drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale se stabilesc de CNPAS și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

II ART. 180

(1) *La data intrării în vigoare a prezentei legi pensiile de asigurări sociale de stat, pensiile suplimentare, pensiile de asigurări sociale pentru agricultori, stabilite pe baza legislației anterioare, precum și ajutoarele sociale stabilite potrivit legislației de pensii, devin pensii în înțelesul prezentei legi.*

(2) *CNPAS va lua măsurile necesare, astfel încât la data intrării în vigoare a prezentei legi să determine punctajul mediu anual al fiecărui pensionar, prin raportarea cuantumului pensiilor cuvenite conform legislației anterioare, pe categoriile de pensii prevăzute la art. 40, din care s-a dedus contribuția pentru asigurările sociale de sănătate, datorată conform legii, la valoarea unui punct de pensie stabilită în condițiile art. 80.*

(3) *Pensionarilor de asigurări sociale de stat ale căror drepturi stabilite în perioada 1.01.1998 – 31.03.2001 sunt mai mari decât un punctaj mediu estimat pentru persoanele ce se vor pensiona în condițiile prezentei legi, pe lângă punctajul mediu anual, determinat conform prevederilor alin. (2), li se atribuie și acest punctaj mediu estimat, care se are în vedere la operațiunile de indexare și recorelare.*

(4) *Punctajul mediu estimat, prevăzut la alin. (3), se calculează de către CNPAS.*

(5) *Punctajul mediu anual și punctajul mediu estimat se pot corecta corespunzător recorelării prevăzute la art. 168 alin. (3) - (5).*

(6) *Cuantumul pensiilor se stabilește în baza prevederilor art. 76, luând în considerare punctajul mediu anual sau punctajul mediu estimat, după caz, stabilit conform alin. (2), (3) și (5).*

(7) *În situația în care cuantumul pensiilor, stabilit conform alin. (6) este mai mic decât cel stabilit în baza*

^{IV} OUG nr. 294/2000

^V OUG nr. 41/2000

legislației anterioare, se păstrează în plată cuantumul avantajos.

ART. 180¹

(1) *De prevederile art. 180 beneficiază și magistrații pensionați în baza Legii nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru partea din pensia de serviciu care se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și pentru pensia suplimentară.*

(2) *Punctajul mediu al magistraților pensionari se determină și se evidențiază distinct pentru pensia de asigurări sociale de stat, respectiv pentru pensia suplimentară.*

(3) *În situațiile reglementate la alin. (1) și (2) se pastrează în plată drepturile stabilite în baza legislației anterioare intrării în vigoare a prezentei legi.*

ART. 181 ABROGAT

Pentru persoanele asigurate atât în sistemul asigurărilor sociale de stat, cât și în alte sisteme de asigurări sociale, neintegrate în acest sistem până la data intrării în vigoare a prezentei legi, la determinarea punctajului în vederea stabilirii pensiei se ia în calcul salariul brut sau net lunar individual, inclusiv sporurile și adaosurile la salariu, sau, după caz, venitul asigurat, care a constituit baza de calcul a contribuției de asigurări sociale din perioada în care această contribuție a fost achitată sistemului asigurărilor sociale de stat. Pensia astfel rezultată va fi achitată de CNPAS.

ART. 182

Până la data intrării în vigoare a prezentei legi CNPAS comunică conturile în care se virează sumele reprezentând contribuția de asigurări sociale.

ART. 183

(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi contribuția de asigurări sociale, suportată de asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I, II și VI, nu va diminua venitul net al acestora.

(2) Aplicarea prevederilor alin. (1) pentru asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I, II și VI se realizează prin majorarea drepturilor salariale și a veniturilor asigurate corespunzător cotei de contribuție de asigurări sociale suportate de aceștia conform prezentei legi.

(3) Pentru asigurații care realizează venituri salariale lunare mai mari decât plafonul stabilit la 3 salarii medii brute pe economie majorarea prevăzută la alin. (2) se aplică la acest plafon.

(4) Aplicarea prevederilor referitoare la baza de calcul a contribuției de asigurări sociale, respectiv la majorarea drepturilor salariale și a veniturilor asigurate, astfel încât contribuția de asigurări sociale suportată de asigurați să nu conducă la diminuarea venitului net al acestora, se va face pe baza normelor metodologice aprobate de Guvern.

ART. 184

(1) Reluarea în plată a pensiilor stabilite conform legislației anterioare, suspendate în momentul intrării în vigoare a prezentei legi, se face în cuantumul determinat conform art. 180, cu respectarea condițiilor legale existente la data stabilirii inițiale a pensiei.

(2) *Pensiile stabilite potrivit prevederilor Legii nr. 2/1995 privind pensionarea anticipată devin pensii pentru limită de vârstă la împlinirea vârstelor de 62 ani bărbații și de 57 ani femeile și se recalculează pe baza metodologiei prevăzute la art. 180, prin eliminarea diminuării aplicate cuantumului la data stabilirii inițiale și prin adăugarea eventualelor stagii de cotizare realizate în perioada de anticipare.*

ART. 185

(1) Cererile înregistrate și nesoluționate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se vor soluționa conform normelor legale existente la data deschiderii drepturilor de asigurări sociale și pensii.

(2) *Drepturile de asigurări sociale aflate în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi, se achită pe duratele și în procentele prevăzute de prezenta lege, dacă acestea sunt în avantajul beneficiarilor. Procentele vor fi aplicate la baza de calcul stabilită inițial pentru deschiderea acestor drepturi.*

(3) *În caz contrar, se mențin drepturile de asigurări sociale aflate în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi.*

ART. 186

Cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului public, prevăzute la art. 142, vor fi stabilite în valori de 5% pentru primul an de funcționare a CNPAS, 4,5% pentru cel de-al doilea an și, respectiv, 4% pentru cel de-al treilea an.

¹ OUG nr. 49/2001

^{II}ART. 186¹

Pentru anul 2001, salariul mediu brut pe economie în baza art. 5 alin. (3) reprezintă salariul mediu brut pe economie utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2001.

CAP. 10

Dispoziții finale

^{II}ART. 187

(1) Sumele încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale se recuperează de la beneficiari în termenul de prescripție de 3 ani.

(2) În cazul prestațiilor de asigurări sociale, altele decât pensiile, recuperarea sumelor prevăzute la alin. (1) se efectuează de către angajator sau, după caz, de instituția care efectuează plata drepturilor de asigurări sociale.

(3) Casele teritoriale de pensii recuperează sumele plătite necuvenit de la plătitorii prevăzuți la alin. (2).

(4) Sumele plătite necuvenit prin intermediul caselor teritoriale de pensii se recuperează de la beneficiari în baza deciziei casei respective, care constituie titlu executoriu. ***Sumele rămase nerecuperate de pe urma beneficiarilor decedați nu se mai urmăresc.***

ART. 188

(1) Sumele încasate necuvenit, cu titlu de prestații de asigurări sociale, ca urmare a unei infracțiuni săvârșite de beneficiar, se recuperează de la acesta, de la data primei plăți a sumelor necuvenite, plus dobânzile aferente, până la recuperarea integrală a prejudiciului.

(2) Sumele stabilite în conformitate cu alin. (1), rămase nerecuperate de la asigurații decedați, se recuperează de la moștenitori, în condițiile dreptului comun.

(3) Debitele provenite din drepturi de asigurări sociale se recuperează prin executorii proprii ai CNPAS și constituie venituri ale bugetului asigurărilor sociale de stat.

ART. 189

Angajatorii, persoane fizice și juridice, sunt obligați să pună la dispoziție CNPAS și caselor teritoriale de pensii datele și documentele necesare pentru atribuirea codului personal și întocmirea evidențelor privind stagiul de cotizare, conform unei metodologii elaborate de CNPAS și publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 190

În aplicarea prezentei legi CNPAS poate emite norme care vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 191

Baza de date privind asigurații sistemului public este proprietatea CNPAS și are caracter confidențial.

ART. 192

Stabilirea și plata unor drepturi finanțate din bugetul de stat se efectuează în continuare prin CNPAS și prin casele teritoriale de pensii.

^{II}ART. 193

(1) La efectuarea oricăror operațiuni care nu sunt legate de stabilirea și de plata pensiilor și a altor drepturi de asigurări sociale de către CNPAS și de casele teritoriale de pensii ***se percep tarife sau comisioane procentuale de până la 3% aplicate asupra sumei totale ce face obiectul operațiunii financiare. Operațiunile pentru care se plătesc tarife sau se percep comisioane, precum și nivelul acestora se stabilesc prin decizia președintelui CNPAS.***

(2) ***Se exceptează de la prevederile alin. (1) operațiunile legate de stabilirea și plata prestațiilor sociale, finanțate din bugetul de stat și bugetele fondurilor speciale, pentru care CNPAS percepe contravaloarea cheltuielilor materiale și a manoperei aferente serviciilor efectuate.***

(3) Sumele rezultate ca urmare a aplicării prevederilor alin. (1) și (2) ***constituie venituri extrabugetare ale bugetului asigurărilor sociale de stat, asupra lor necalculându-se impozit pe profit.***

^{II} OUG nr. 49/2001

^{I, II}ART. 194

(1) *Între sistemul public și celelalte sisteme proprii de asigurări sociale, neintegrate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, inclusiv sistemul pensiilor militare, se recunosc reciproc stagiile de cotizare, respectiv vechimea în muncă sau vechimea în serviciu, în vederea deschiderii drepturilor la pensie pentru limită de vârstă, de invaliditate și de urmaș, precum și a altor drepturi de asigurări sociale prevăzute de prezenta lege.*

(2) *În situația prevăzută la alin. (1) prestațiile de asigurări sociale în sistemul public se stabilesc numai pentru stagiul de cotizare realizat în acest sistem.*

(2¹) *La acordarea indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art. 98 alin. (1) lit. a) - e), baza de calcul se constituie conform art. 99 alin. (1), (2) sau (3), după caz, numai din veniturile realizate în lunile în care persoana a fost asigurată în sistemul public de pensii.*

(3) *Perioadele asimilate stagiului de cotizare, prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. b) și c), care constituie și vechime în muncă sau în serviciu în sistemul pensiilor militare și în celelalte sisteme proprii de asigurări sociale neintegrate, se iau în calcul, opțional, în unul dintre sisteme.*

(4) *Decontarea între sistemul public și celelalte sisteme de asigurări sociale neintegrate încetează începând cu data intrării în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență.*

(5) *În situațiile prevăzute la alin. (4) prevederile art. 180 se vor aplica doar pentru cuantumul pensiilor stabilit pe baza vechimii în muncă realizate în sectorul asigurărilor sociale de stat.*

^{II}ART. 195

Sumele ce urmează a fi achitate beneficiarilor de drepturi stabilite potrivit prevederilor prezentei legi se întregesc la o mie de lei în favoarea acestora, după deducerea eventualelor obligații.

ART. 196

Prezenta lege intră în vigoare în termen de un an de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția prevederilor art. 3, 140, 141, 143, 168, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, ale art. 180 alin. (2) - (4), ale art. 182 și 186, care intră în vigoare la data publicării acestora în Monitorul Oficial al României.

ART. 197

Anexele nr. 1 - 7 fac parte integrantă din prezenta lege.

Art. II. OUG-9.

Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență încetează de drept :

a) **declarațiile de asigurare depuse în baza prevederilor art. 6 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 de către persoanele prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. IV lit. f), g), h) și i) din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost reglementate până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență;**

b) ABROGAT-OUG-23 contractele de asigurare socială încheiate de către persoanele care și-au completat venitul asigurat până la plafonul prevăzut de lege, în temeiul art. 5 alin. (2) din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost reglementate până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

^{III}Art. III. OUG-9.

(1) Perioadele în care persoanele ale căror declarații de asigurare socială încetează de drept conform art. II, care au fost asigurate pe baza declarației de asigurare în baza legislației în vigoare până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, constituie stagiul de cotizare, în condițiile legii, dacă se face dovada achitării contribuției de asigurări sociale, iar perioadele în care s-a beneficiat de indemnizații de asigurări sociale constituie perioade asimilate stagiului de cotizare.

(2) Veniturile asigurate pe baza cărora s-a plătit contribuția de asigurări sociale și cuantumul indemnizațiilor de asigurări sociale de care au beneficiat persoanele prevăzute la alin. (1) se iau în calcul la stabilirea drepturilor de asigurări sociale, în condițiile legii.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător și persoanelor care au fost asigurate conform art. 5 alin. (1) pct. VI din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

^I OUG nr. 9/2003

^{II} OUG nr. 49/2001

^{III} OUG nr. 23/2003

(4) Prevederile prezentei ordonanțe de urgență referitoare la stabilirea indemnizației pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, se aplică persoanelor care devin asigurate ale sistemului public de pensii începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(5) Pentru persoanele care anterior datei intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență au avut calitatea de asigurat în sistemul public de pensii, stabilirea indemnizației pentru creșterea copilului se face având în vedere stagiul de cotizare realizat până la data nașterii copilului, astfel cum a fost reglementat până la data prezentei ordonanțe de urgență.

(6) Pentru situațiile prevăzute la alin. (5) cuantumului brut lunar al indemnizației este de 85% din baza de calcul stabilită ca medie a veniturilor lunare corespunzătoare perioadei ce a constituit stagiul de cotizare conform alin. (5), cu respectarea celorlalte prevederi ale art. 99 din Legea nr. 19/2000, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta ordonanță de urgență.

Art. IV. OUG-9.

Pentru anul 2003 cota contribuției individuale de asigurări sociale este cea prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 147/2002 pentru reglementarea unor probleme financiare și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

Art. III. OUG-23.

La stabilirea cuantumului indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art. 98 alin. (1) lit. c), d) și e) din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, plătitorii de drepturi prevăzuți la art. 133 alin. (2) lit. a) și b) din același act normativ vor avea în vedere, după caz, și veniturile asigurate în baza contractului de asigurare socială încheiat, conform legislației existente până la data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2003, pentru completarea venitului asigurat.

Art. V. OUG-23.

(1) Contractele de asigurare socială încheiate pentru completarea venitului asigurat, în derulare la data de 16 martie 2003 și care, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2003 au încetat de drept, își continuă aplicarea.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), perioada cuprinsă între data de 17 martie 2003 și data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență constituie, în condițiile legii, stagiul de cotizare în sistemul public. Pentru această perioadă nu se datorează dobânzi și penalități de întârziere.

ART. 198

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

- prevederile referitoare la stabilirea vechimii în muncă pentru drepturi de asigurări sociale din Decretul nr. 112/1965 privind acordarea unor drepturi personalului muncitor trimis să lucreze în țări cu climă greu de suportat, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 10 din 22 martie 1965, cu modificările ulterioare;

- H.C.M. nr. 880/1965 privind acordarea de ajutoare materiale în cadrul asigurărilor sociale de stat, publicată în Colecția de hotărâri și dispoziții a Consiliului de Miniștri nr. 33 din 21 august 1965, cu modificările ulterioare;

- Decretul nr. 389/1972 cu privire la contribuția pentru asigurările sociale de stat, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 112 din 18 octombrie 1972, cu modificările ulterioare;

- art. 10 și prevederile referitoare la fișa de pensie din Decretul nr. 92/1976 privind carnetul de muncă, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 37 din 26 aprilie 1976;

- Decretul nr. 217/1977 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a comisiilor de pensii și asigurări sociale și a comisiilor de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 70 din 16 iulie 1977;

- Decretul nr. 216/1977 privind criteriile și normele de încadrare în gradele de invaliditate, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 70 din 16 iulie 1977;

- Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 82 din 6 august 1977, cu modificările ulterioare;

- Decretul nr. 232/1986 pentru modificarea unor dispoziții legale cu privire la pensia suplimentară, cu excepția articolului II, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 40 din 30 iunie 1986;

- Decretul-lege nr. 70/1990 privind modificarea și completarea unor reglementări referitoare la pensii, asigurări sociale și ocrotiri sociale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 9 februarie 1990, cu modificările ulterioare;

- Decretul-lege nr. 51/1990 privind vechimea în muncă a soției salariate care își urmează soțul trimis în misiune permanentă în străinătate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 20 din 6 februarie 1990;

- Ordinul nr. 50/1990 pentru precizarea locurilor de muncă, a activităților și categoriilor profesionale cu

condiții deosebite, care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 38 din 20 martie 1990;

- Ordinul nr. 100/1990 privind completarea Ordinului 50/1990;

- Ordinul nr. 125/1990 pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite, care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării, pentru perioada lucrată după 1 martie 1990;

- art. 10 și 11 din Decretul-lege nr. 98/1990 privind acordarea unor drepturi personalului din transporturile pe calea ferată, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 20 martie 1990;

- Decretul-lege nr. 114/1990 privind încadrarea unor categorii de salariați în grupele I și II de muncă, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 2 aprilie 1990;

- Legea nr. 73/1991 privind stabilirea unor drepturi de asigurări sociale, precum și de modificare și completare a unor reglementări din legislația de asigurări sociale și pensii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 16 decembrie 1991;

- Legea nr. 49/1992 pentru modificarea și completarea unor reglementări din legislația de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 107 din 26 mai 1992;

- Hotărârea Guvernului nr. 723/1992 privind preluarea în plată, prin Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, a ajutoarelor acordate emigranților politici greci prin societatea de Cruce Roșie din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 313 din 4 decembrie 1992;

- Legea nr. 80/1992 privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 9 februarie 1994, cu modificările ulterioare;

- Hotărârea Guvernului nr. 89/1993 privind integrarea sistemului asigurărilor sociale și pensiilor scriitorilor în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 50 din 5 martie 1993;

- Hotărârea Guvernului nr. 326/1993 privind integrarea sistemului asigurărilor sociale și pensiilor compozitorilor și muzicologilor în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 170 din 21 iulie 1993;

- Legea nr. 34/1993 privind integrarea sistemului de asigurări sociale al cooperăției meșteșugărești în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 128 din 15 iunie 1993;

- Legea nr. 52/1993 privind integrarea sistemului de asigurări sociale al personalului Bisericii Ortodoxe Române în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 157 din 12 iulie 1993;

- Legea nr. 2/1995 privind pensionarea anticipată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 5 din 13 ianuarie 1995;

- Legea nr. 117/1995 privind integrarea sistemului asigurărilor sociale pentru cultele armeano-gregorian, creștin de rit vechi și musulman în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 284 din 8 decembrie 1995;

- Legea nr. 127/1995 privind integrarea sistemului de asigurări sociale și pensii ale membrilor Uniunii Artiștilor Plastici din România în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 298 din 28 decembrie 1995;

- Legea nr. 42/1996 privind integrarea sistemului de asigurări sociale și pensii ale cineaștilor în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 109 din 29 mai 1996;

- Hotărârea Guvernului nr. 565/1996 privind aplicarea măsurilor de protecție socială a pensiilor de asigurări sociale de stat și militare, stabilite și recalulate după data de 1 august 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 170 din 30 iulie 1996, cu modificările ulterioare;

- Legea nr. 49/1997 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 58 din 8 aprilie 1997;

- Legea nr. 120/1997 privind concediul plătit pentru îngrijirea copiilor în vârstă de până la 2 ani, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 149 din 11 iulie 1997;

- Legea nr. 86/1997 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 107 din 30 mai 1997;

- Legea nr. 203/1997 privind integrarea sistemului asigurărilor sociale al Cultului Mozaic din România în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 10 decembrie 1997;

- Legea nr. 167/1998 privind integrarea sistemului de asigurări sociale al personalului Bisericii Române Unite cu Roma Greco-catolică în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 374 din 1 octombrie 1998;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/1998 privind unificarea fondurilor componente ale bugetului asigurărilor sociale de stat, precum și a celor pentru plata pensiilor cuvenite asiguraților din unitățile cu atribuții în domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 419 din 5 noiembrie 1998 (aprobată prin Legea nr. 128/1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 344 din 20 iulie 1999);

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 2/1999 privind modificarea și completarea Decretului nr. 389/1972 cu privire la contribuția pentru asigurările sociale de stat, modificat și completat prin Legea nr. 49/1992 pentru modificarea și completarea unor reglementări din legislația de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 1 februarie 1999, **aprobata prin Legea nr. 72/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 135 din 19 martie 2001;**

- orice alte dispoziții contrare prezentei legi.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 24 februarie 2000, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) și ale art. 145 din Constituția României.

Art.V.

Legea nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000, cu modificările și completările ulterioare și cu cele aduse prin prezenta ordonanță de urgență, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, după aprobarea acesteia prin lege, dându-se textelor o nouă numerotare.

PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA IONESCU-QUINTUS

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 7 martie 2000, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) și ale art. 145 din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ION DIACONESCU

ANEXA 1

LISTA

cuprinzând personalul navigant din aviația civilă, ale cărui locuri de muncă se încadrează în condiții speciale

1. Personal navigant pe:
 - a) avioane turboreactoare și turbopropulsoare de transport;
 - b) avioane clasice de transport public;
 - c) avioane clasice în misiuni sanitare sau de specialitate;
 - d) elicoptere și avioane utilitare;
 - e) aeronave prototipuri la încercare în zbor.
2. Echipaje de recepție în zbor a aeronavelor, instructori în școli, cursuri și aerocluburi, pe:
 - a) avioane clasice;
 - b) avioane turboreactoare sau turbopropulsoare.
3. Personal de încercare în zbor a aeronavelor noi, de serie
4. Personal navigant de control în zbor
5. Personal tehnic care execută recepția și controlul tehnic în zbor al aeronavelor
6. Instructori în școli, cursuri și aerocluburi de zbor fără motor
7. Personal de parașutism profesionist care execută:
 - a) salturi din aeronavă în procesul de instrucție, antrenament sau salturi speciale;
 - b) salturi pentru recepția parașutelor;
 - c) salturi din turnul de parașutism;
 - d) instructor de parașutism la bordul aeronavei din care se execută salturi cu parașuta.
8. Însoțitori de bord

ANEXA 2

LISTA

cuprinzând profesiile din activitatea artistică ale căror locuri de muncă se încadrează în condiții speciale

1. Balerin
2. Dansator
3. Acrobat
4. Jongler
5. Clovn
6. Călăreț de circ
7. Dresor de animale sălbatice
8. Solist vocal de operă și de operetă
9. Instrumentist la instrumente de suflat
10. Cascador

ANEXA 3
**VÂRSTELE STANDARD DE PENSIONARE ȘI STAGIILE MINIME ȘI COMPLETE DE COTIZARE
pentru femei și bărbați, pe ani și pe luni, pe perioada aprilie 2001 - martie 2015**

PERIOADA	FEMEI			BĂRBAȚI		
	Vârsta asiguratei la ieșirea la pensie ani/luni	Stagiul complet de cotizare ani/luni	Stagiul minim de cotizare ani/luni	Vârsta asiguratului la ieșirea la pensie ani/luni	Stagiul complet de cotizare ani/luni	Stagiul minim de cotizare ani/luni
1	2	3	4	5	6	7
aprilie 2001 - martie 2002	57	25	10	62	30	10
aprilie 2002 - septembrie 2002	57/1	25/1	10/1	62/1	30/1	10/1
octombrie 2002 - martie 2003	57/2	25/2	10/2	62/2	30/2	10/2
aprilie 2003 - septembrie 2003	57/3	25/3	10/3	62/3	30/3	10/3
octombrie 2003 - martie 2004	57/4	25/4	10/4	62/4	30/4	10/4
aprilie 2004 - septembrie 2004	57/5	25/5	10/5	62/5	30/5	10/5
octombrie 2004 - martie 2005	57/6	25/6	10/6	62/6	30/6	10/6
aprilie 2005 - iulie 2005	57/7	25/7	10/7	62/7	30/7	10/7
august 2005 - noiembrie 2005	57/8	25/8	10/8	62/8	30/8	10/8
decembrie 2005 - martie 2006	57/9	25/9	10/9	62/9	30/9	10/9
aprilie 2006 - iulie 2006	57/10	25/10	10/10	62/10	30/10	10/10
august 2006 - noiembrie 2006	57/11	25/11	10/11	62/11	30/11	10/11
decembrie 2006 - martie 2007	58	26	11	63	31	11
aprilie 2007 - iulie 2007	58/1	26/2	11/2	63/1	31/2	11/2
august 2007 - noiembrie 2007	58/2	26/4	11/4	63/2	31/4	11/4
decembrie 2007 - martie 2008	58/3	26/6	11/6	63/3	31/6	11/6
aprilie 2008 - iulie 2008	58/4	26/8	11/8	63/4	31/8	11/8
august 2008 - noiembrie 2008	58/5	26/10	11/10	63/5	31/10	11/10
decembrie 2008 - martie 2009	58/6	27	12	63/6	32	12
aprilie 2009 - iulie 2009	58/7	27/2	12/2	63/7	32/2	12/2
august 2009 - noiembrie 2009	58/8	27/4	12/4	63/8	32/4	12/4
decembrie 2009 - martie 2010	58/9	27/6	12/6	63/9	32/6	12/6
aprilie 2010 - iulie 2010	58/10	27/8	12/8	63/10	32/8	12/8
august 2010 - noiembrie 2010	58/11	27/10	12/10	63/11	32/10	12/10
decembrie 2010 - martie 2011	59	28	13	64	33	13
aprilie 2011 - iulie 2011	59/1	28/2	13/2	64/1	33/2	13/2
august 2011 - noiembrie 2011	59/2	28/4	13/4	64/2	33/4	13/4
decembrie 2011 - martie 2012	59/3	28/6	13/6	64/3	33/6	13/6
aprilie 2012 - iulie 2012	59/4	28/8	13/8	64/4	33/8	13/8
august 2012 - noiembrie 2012	59/5	28/10	13/10	64/5	33/10	13/10
decembrie 2012 - martie 2013	59/6	29	14	64/6	34	14
aprilie 2013 - iulie 2013	59/7	29/2	14/2	64/7	34/2	14/2
august 2013 - noiembrie 2013	59/8	29/4	14/4	64/8	34/4	14/4
decembrie 2013 - martie 2014	59/9	29/6	14/6	64/9	34/6	14/6
aprilie 2014 - iulie 2014	59/10	29/8	14/8	64/10	34/8	14/8
august 2014 - noiembrie 2014	59/11	29/10	14/10	64/11	34/10	14/10
decembrie 2014 - martie 2015	60	30	15	65	35	15

ANEXA 4

BĂRBAȚI

REDUCEREA VÂRSTELOR STANDARD DE PENSIONARE

în funcție de stagiul de cotizare realizat în condiții speciale de muncă

1. Stagiul complet de cotizare între 30 și 31 de ani

(perioada: aprilie 2001 - noiembrie 2006)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	20	-	-	-	20	-
9	18	-	3	-	21	-
8	16	-	6	-	22	-
7	14	-	9	-	23	-
6	12	-	12	-	24	-
5	10	-	15	-	25	-
4	8	-	18	-	26	-
3	6	-	21	-	27	-
2	4	-	24	-	28	-
1	2	-	27	-	29	-

2. Stagiul complet de cotizare între 31 și 32 de ani

(perioada: decembrie 2006 - noiembrie 2008)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	21	-	-	-	21	-
9	18	11	3	1	22	-
8	16	10	6	2	23	-
7	14	9	9	3	24	-
6	12	8	12	4	25	-
5	10	6	15	6	26	-
4	8	5	18	7	27	-
3	6	4	21	8	28	-
2	4	3	24	9	29	-
1	2	2	27	10	30	-

3. Stagiul complet de cotizare între 32 și 33 de ani

(perioada: decembrie 2008 - noiembrie 2010)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	22	-	-	-	22	-
9	19	9	3	3	23	-
8	17	7	6	5	24	-
7	15	4	9	8	25	-
6	13	2	12	10	26	-
5	11	-	16	-	27	-
4	8	10	19	2	28	-
3	6	7	22	5	29	-
2	4	5	25	7	30	-
1	2	3	28	9	31	-

4. Stagiul complet de cotizare între 33 și 34 de ani
(perioada: decembrie 2010 - noiembrie 2012)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	23	-	-	-	23	-
9	20	9	3	3	24	-
8	18	6	6	6	25	-
7	16	2	9	10	26	-
6	13	11	13	1	27	-
5	11	7	16	5	28	-
4	9	3	19	9	29	-
3	6	11	23	1	30	-
2	4	8	26	4	31	-
1	2	4	29	8	32	-

5. Stagiul complet de cotizare între 34 și 35 de ani
(perioada: decembrie 2012 - noiembrie 2014)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	24	-	-	-	24	-
9	21	8	3	4	25	-
8	19	3	6	9	26	-
7	16	10	10	2	27	-
6	14	5	13	7	28	-
5	12	-	17	-	29	-
4	9	8	20	4	30	-
3	7	3	23	9	31	-
2	4	10	27	2	32	-
1	2	5	30	7	33	-

6. Stagiul complet de cotizare de 35 de ani
(începând cu luna decembrie 2014)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	24	-	-	-	24	-
9	22	6	3	6	26	-
8	20	-	7	-	27	-
7	17	6	10	6	28	-
6	15	-	14	-	29	-
5	12	6	17	6	30	-
4	10	-	21	-	31	-
3	7	6	24	6	32	-
2	5	-	28	-	33	-
1	2	6	31	6	34	-

ANEXA 5

FEMEI

REDUCEREA VÂRSTELOR STANDARD DE PENSIONARE

în funcție de stagiul de cotizare realizat în condiții speciale de muncă

1. Stagiul complet de cotizare între 25 și 26 de ani

(perioada: aprilie 2001 - noiembrie 2006)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	15	-	-	-	15	-
9	13	6	2	6	16	-
8	12	-	5	-	17	-
7	10	6	7	6	18	-
6	9	-	10	-	19	-
5	7	6	12	6	20	-
4	6	-	15	-	21	-
3	4	6	17	6	22	-
2	3	-	20	-	23	-
1	1	6	22	6	24	-

2. Stagiul complet de cotizare între 26 și 27 de ani

(perioada: decembrie 2006 - noiembrie 2008)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	16	-	-	-	16	-
9	14	5	2	7	17	-
8	12	10	5	2	18	-
7	11	3	7	9	19	-
6	9	8	10	4	20	-
5	8	-	13	-	21	-
4	6	5	15	7	22	-
3	4	10	18	2	23	-
2	3	3	20	9	24	-
1	1	8	23	4	25	-

3. Stagiul complet de cotizare între 27 și 28 de ani

(perioada: decembrie 2008 - noiembrie 2010)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	17	-	-	-	17	-
9	15	3	2	9	18	-
8	13	7	5	5	19	-
7	11	11	8	1	20	-
6	10	2	10	10	21	-
5	8	6	13	6	22	-
4	6	10	16	2	23	-
3	5	1	18	11	24	-
2	3	6	21	6	25	-
1	1	9	24	3	26	-

4. Stagiul complet de cotizare între 28 și 29 de ani
(perioada: decembrie 2010 - noiembrie 2012)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	18	-	-	-	18	-
9	16	1	2	11	19	-
8	14	4	5	8	20	-
7	12	6	8	6	21	-
6	10	9	11	3	22	-
5	8	11	14	1	23	-
4	7	2	16	10	24	-
3	5	5	19	7	25	-
2	3	7	22	5	26	-
1	1	10	25	2	27	-

5. Stagiul complet de cotizare între 29 și 30 de ani
(perioada: decembrie 2012 - noiembrie 2014)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	19	-	-	-	19	-
9	17	2	2	10	20	-
8	15	3	5	9	21	-
7	13	4	8	8	22	-
6	11	5	11	7	23	-
5	9	6	14	6	24	-
4	7	8	16	4	25	-
3	5	8	20	4	26	-
2	3	10	23	2	27	-
1	1	11	26	1	28	-

6. Stagiul complet de cotizare de 30 de ani
(începând cu luna decembrie 2014)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	20	-	-	-	20	-
9	18	-	3	-	21	-
8	16	-	6	-	22	-
7	14	-	9	-	23	-
6	12	-	12	-	24	-
5	10	-	15	-	25	-
4	8	-	18	-	26	-
3	6	-	21	-	27	-
2	4	-	24	-	28	-
1	2	-	27	-	29	-

ANEXA 6**SALARIUL MEDIU ANUAL**

Anul	Salariul mediu anual (lei)	
	brut	net
1938	168	-
1947	261	-
1948	293	-
1949	335	-
1950	366	337
1951	397	365
1952	403	370
1953	447	410
1954	487	456
1955	536	499
1956	593	549
1957	671	619
1958	747	684
1959	784	726
1960	854	802
1961	898	833
1962	947	880
1963	1.005	932
1964	1.046	965
1965	1.115	1.028
1966	1.179	1.083
1967	1.210	1.107
1968	1.248	1.139
1969	1.297	1.180
1970	1.434	1.289
1971	1.471	1.318
1972	1.498	1.339
1973	1.563	1.391
1974	1.663	1.471
1975	1.813	1.595
1976	1.964	1.712
1977	2.102	1.818
1978	2.344	2.011
1979	2.457	2.108
1980	2.602	2.238
1981	2.721	2.340
1982	2.936	2.525
1983	3.024	2.601
1984	3.224	2.773
1985	3.285	2.827
1986	3.317	2.855
1987	3.337	2.872
1988	3.422	2.946
1989	3.538	3.063
1990	4.010	3.381
1991-1999	Salariul mediu brut lunar pe economie comunicat de Institutul Național de Statistică și Studii Economice	

NOTĂ:

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale transmite către CNPAS datele pentru completarea anexei nr. 6.

SURSA: Institutul Național de Statistică și Studii Economice.

ANEXA 7

SALARIUL MINIM PE ȚARĂ

Anul	Începând cu ziua..... luna.....	Salariul minim (lei)	Actul normativ prin care s-a stabilit
0	1	2	3
1949		166	
1950		166	
1951		166	
1952		166	
1953		166	
1954		166	
1955		220	
1956		220	
1957	1 mai	220 350	
1958		350	
1959	1 august	350 400	
1960		400	
1961	1 decembrie	400 475	
1962		475	
1963		475	
1964		475	
1965	1 septembrie	475 550	
1966		550	
1967	1 august	550 700	
1968		700	
1969		700	
1970	1 martie 1 mai	700 750 800	
1971		800	
1972	1 septembrie	800 1.000	
1973		1.000	
1974	1 august	1.000 1.140	
1975	1 iulie	1.140 1.200	
1976		1.200	
1977		1.200	
1978		1.200	
1979	1 august	1.200 1.425	
1980		1.425	
1981		1.425	
1982		1.425	
1983	1 septembrie	1.425 1.500	
1984		1.500	
1985		1.500	
1986		1.500	
1987		1.500	

Anul	Începând cu ziua..... luna.....	Salariul minim (lei)	Actul normativ prin care s-a stabilit
0	1	2	3
1988	1 iulie	1.500 2.000	
1989		2.000	
1990		2.000	
1991	1 martie	2.000	
	1 aprilie	3.150	Hotărârea Guvernului nr. 133 din 25 februarie 1991
	1 mai	4.675	Hotărârea Guvernului nr. 219 din 27 martie 1991
	1 septembrie	5.975	Hotărârea Guvernului nr. 219 din 27 martie 1991
	1 noiembrie	6.775	Hotărârea Guvernului nr. 579 din 27 august 1991
		7.000	Hotărârea Guvernului nr. 780 din 16 noiembrie 1991
1992	1 ianuarie	8.500	Hotărârea Guvernului nr. 19 din 18 ianuarie 1992
	1 martie	9.150	Hotărârea Guvernului nr. 149 din 27 martie 1992
	1 mai	11.200	Hotărârea Guvernului nr. 218 din 30 aprilie 1992
	1 septembrie	12.920	Hotărârea Guvernului nr. 499 din 28 august 1992
	1 noiembrie	15.215	Hotărârea Guvernului nr. 774 din 27 noiembrie 1992
1993	1 ianuarie	16.600	Hotărârea Guvernului nr. 94 din 4 martie 1993
	1 martie	17.600	Hotărârea Guvernului nr. 124 din 6 aprilie 1993
	1 mai	30.000	Hotărârea Guvernului nr. 208 din 17 mai 1993
	1 octombrie	40.200	Hotărârea Guvernului nr. 586 din 2 noiembrie 1993
	1 decembrie	45.000	Hotărârea Guvernului nr. 683 din 29 noiembrie 1993
1994		45.000	
	15 martie	60.000	Hotărârea Guvernului nr. 90 din 11 martie 1994
	1 iulie	65.000	Hotărârea Guvernului nr. 353 din 27 iunie 1994
1995		65.000	
	1 aprilie	75.000	Hotărârea Guvernului nr. 184 din 31 martie 1995
1996		75.000	
	1 august	97.000	Hotărârea Guvernului nr. 594 din 22 iulie 1996
1997		97.000	
	1 februarie	150.000	Hotărârea Guvernului nr. 27 din 21 februarie 1997
	1 august	225.000	Hotărârea Guvernului nr. 468 din 25 august 1997
	1 octombrie	250.000	
1998	1 aprilie	350.000	Hotărârea Guvernului nr. 208 din 31 martie 1998
1999	1 mai	450.000	Hotărârea Guvernului nr. 296 din 15 aprilie 1999

NOTĂ:

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale transmite către CNPAS datele pentru completarea anexei nr. 7.

SURSA: Ministerul Muncii și Solidarității Sociale.